LAHOLMS TIDNING

N:R 251. ARG. 24. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. FREDAGEN DEN 28 OKTOBER 1955 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre.

LAXNESS fick årets litteraturpris

Strindbergsmärkt vid första sverigebesöket

STOCKHOLM (TT).

Svenska akademien utsåg på torsdagen den isländske författaren Halldor Kiljan Laxness till 1955 års nobelpristagare i litteratur "för hans målande epik som förnyat den stora isländska berättarkonsten."

Prissumman är på 190,214 kronor.

Med Halldor Kiljan Laxness tilldelas för första gången en isländsk författare nobelpriset. Laxness har i flera år nämnts som kandidat, och detta icke utan starka skäl. Han är en av det moderna Islands litterära förgrundsgestalter och har en omfattande produktion bakom sig. Vid 53 års ålder är hans skaparkraft alltjämt obruten.

Halldor Kiljan Laxness.

Med sin stora originalitet i språk och ämnesval och en människoskildring som erinrar om de stora namnen i modern europeisk berättarkonst torde han kunna betecknas som ett av de stora namnen i modern europeisk berättarkonst. Hans främsta arbeten har överförts till en rad språk, och sedan 1940-talets slut har till svenska översatts i regel en bok varje år av Laxness. I år har sålunda utgivits "Piplekaren", en samling noveller från tiden 1920—40. Hans "Salka Valka" har filmats i Sverige.

Laxness är född 1902 och påminner till sin livsföring med ett ivrigt kringflackande på kontinenten om två andra stora gestalter i nordisk litteratur, Ibsen och Strindberg. Den senare har f. ö. spelat en stor roll i hans författarskap. 1919 — samma år som han som 17-åring debuterade med romanen "Naturens barn" — uppehöll han sig i Sverige, och han har berättat om hur han satt dag ut och dag in i ett svenskt landsortsbibliotek och läste hela Strindbergs produktion. Det var främst de halvt självbiografiska strindbergsverken (Legender, Inferno, Likt och olikt, Röda rummet och Giftas) som fängslade honom, och detta så starkt att stora partier i en roman som han 1923 skrev på Sicilien är en ren strindbergiad. Boken var romanen "Den store vävaren från Kashmir" Själv har Laxness deklarerat: "Min tidiga bekantskap med Strindbergs verk har märkt mig för livet".

Katolik och socialist

En första märklig vändpunkt i Laxness liv kom i januari 1923 då han övergick till katolicismen genom att låta döpa sig av biskopen i Luxemburg. Det skedde i klostret Sit Maurice de Clairveaux och samtidigt bytte han ut sitt ursprungliga namn Halldor Gudjonsson, kallade sig Kiljan efter en irisk martyr och antog släktnamnet Laxness efter fädernegården på Island. Han avsåg därefter att börja teologiska och filosofiska studier i Rom för att bli präst. Omvändelsen uppges ha varit förankrad i en inre upplevelse av extatisk art, och mycket av det lyriska i hans verk torde ha sin rot i denna period.

Omvändelse i USA

Hans andra omvändelse inträffade under en treårig vistelse i USA i slutet på 20-talet, då han började hylla den radikala socialismen. Denna omvändelse torde ha kommit som en följd av den första. Det var det isländska folkets fattigdom, som plågade honom. "Den skönaste kristendom man kan förkunna på Island just nu är att sopa bort folket från avkroksbygderna och hedkojorna på Östlandet och Nordlandet och låta dem slå sig ned i landets mest beboeliga trakter... Å, vilket måttlöst lidande, vilken måttlös olycka "är yttranden han fällt i detta sammanhang."

Laxness har ofta beskyllts för att vara kommunist. Själv vill han förneka detta och ett av hans senaste uttalanden på den punkten lyder: "Skulle jag kalla mig kommunist fick mina vänner ett gott skratt".

Stilistisk nyskapare

Sin ledande ställning som författare på Island fick han 1931, då han utgav "Du vinranka rena", följd av "Fågeln på stranden" året efter, vilka 1934 kom i svensk översättning under den gemensamma titeln "Salka Valka", som också nyligen gått som film. Av hans senare utkomna verk märks bl. a. "Islands klocka", en romantrilogi som tillkom åren 1942—46, "Den ljusa mön" och "Brand i Köpenhamn". I en av sina senaste böcker, "Atomstationen", som kom ut på svenska 1953, skildrar han en flicka som kommer från nordlandet och tar tjänst hos en alltingsman i i Reykjavik. I boken låter Laxness henne bli ett språkrör för sina radikala åsikter.

Som stilist kan Laxness sägas vara nyskapare av det moderna isländska litteraturspråket. Samtidigt kan han genom sin stora originalitet i språk och ämnesval erinra om de stora prosaverken från Islands litterära glanstid. Hans stil är också en blandning av saga och modern impressionism.

FN godkände världsmöte om atomerna

NEW YORK (TT — Reuter).

FN:s politiska utskott godkände på torsdagskvällen med stor majoritet västmakternas förslag om upprättande av en internationell atombyrå samt en världskonferens. Även Sovjetunionen röstade ja.

I den slutliga omröstningen avgavs 53 ja- och 0 nejröster medan sex länder — Egypten, Irak, Saudi-Arabien, Syrien, Jemen och Libanon — avstod.

Butler får misstroendevotum från Labour

LONDON (TT — AFP).

Labours parlamentsgrupp har beslutat föreslå misstroendevotum om brittiska regeringens ekonomiska och finansiella politik.

Motionen härom skall debatteras och bli föremål för röstning i underhuset på måndag.

Avtalsklart för apotekspersonalen

STOCKHOLM: Preliminär uppgörelse har träffats mellan apotekaresociteten och apoteksteknikerförbundet resp. apoteksstädarskeförbundet om nya kollektivavtal för apotekspersonal. Avtalen berör omkrin 5.000 anställda. Förhandlingarna har letts av generaldirektör Åke Natt och Dag.

Pengarna går till skatter sa överraskad författare

GÖTEBORG (TT)

Med ett brett leende och väl bevarad fattning tog årets nobelpristagare i litteratur, isländingen Halldor Laxness, emot budskapet om sin belöning, då Svenska Akademiens ständige sekreterare, fil. dr Anders Österling på torsdagsmiddagen telefonledes meddelade honom beslutet.

Fem minuter senare stormade journalister, fotografer och TV-filmare in i docent Peter Hallbergs lägenhet Iskällarliden 5 i Göteborg, hos vilken årets litteraturpristagare bor sedan några dagar. En skur av frågor haglade över honom och han fick omedelbart lämna besked om att han redan tackat ja till nobelfesten men att han först måste hem till Island och familjen. Visst var han glad, det måste han tillstå, men samtidigt mycket överraskad. Laxness hade inte alls räknat med att få priset den här gången.

— Jag har ju varit på förslag sju år nu, sade han, och det finns ju ganska många författare av betydelse i världen. Enbart Förenta staterna har 40.000 professionella skribenter, och av dem är många duktiga.

— Och pengarna? frågade någon.

— Ja, alla pengarna ja. De går åt till skatterna. Åtminstone 90 procent av prissumman måste jag räkna med blir skattepengar. Jag har nämligen inget aktiebolag, sade Laxness skämtsamt. Ingenting kan döljas för myndigheterna.

Några fast utformade planer för framtiden sade sig Laxness inte ha. Han skriver på en ny bok men vägrade avslöja intrigen.

På lördag reser Laxness till Island. Han tar båt från Köpenhamn och skall vila sig, innan han åter ger sig iväg på resa för att hämta priset i Stockholm.

Margaret beslutar sig Rådfrågar ärkebispen

LONDON(TT — Reuter).

Prinsessan Margaret hade på torsdagen ett timslångt samtal med ärkebiskopen av Canterbury i Lambeth Palace.

Ingenting är känt om vad som avhandlades, men man trodde allmänt att prinsessan ville rådfråga Church of Englands primas innan hon beslutar sig om hon skall gifta sig med överstelöjtnant Peter Townsend eller inte.

Ett sådant beslut anses vara nära förestående. Överste Townsend har för övrigt endast elva dagars permission kvar innan han måste övervända till sin flygattachépost i Bryssel.

Ärkebiskopen har upprepade gånger sagt ifrån att han bestämt motsätter sig att en frånskild person gifter sig så länge den andra parten i det upplösta äktenskapet lever. Townsend skilde sig för tre år sedan och har vårdnaden om barnen, fast de genom särskild överenskommelse mellan de forna makarna nu bor hos modern.

Prinsessans planer ha väckt allvarliga bekymmer inom den kungliga familjen och det var sannolikt på sina anhörigas inrådan hon besökte ärkebiskopen. Drottning Elizabeth är Church of Englands överhuvud och kan i den egenskapen inte samtycka till sin syseters äktenskap med en frånskild man.

Manchester Guardian upprepade på torsdagen att prinsessan bör få rätt att gifta sig med överstelöjtnant Townsend utan att därför behöva bli utstött från den kungliga familjen.

Tidningen tycker att den kungliga familjen bör ha samma fri- och rättigheter när det gäller privatsaker som annat folk.

Jens Haugland efterträder Hauge

OSLO (TT — NTB)

Stortingsman Jens Haugland, Kristiansand, torde bli den som efterträder Hauge på posten som justitieminister. Han väntas bli utnämnd i fredagens konselj.

Justitieminister Hauge säger i ett uttalande för Arbeiderbladet att han inte anser det riktigt att följa med statsminister Gerhardsen till Moskva sedan han nu har lagt in om avsked.

Gerhardsen förklarar på en fråga av tidningen att man inte kommer att utse någon ställföreträdare för justitieministern, som inlade sin avskedansökan för två dagar sedan efter det att stortinget med knapp majoritet hade förkastat en proposition om efterbetalning av lön till ämbetsmän vilka var medlemmar av Nasjonal samling under kriget.

DÖDADES av brandbil

KRAMFORS (TT)

Efter att ha skadats svårt, när han på onsdagskvällen blev fors, avled en 74-årig pensionär fors, avled en 4-årig pensionär Erik Anton Nordlund fr. Norrlimsta på natten på Sollefteå lasarett. Nordlund, som hunnit halvvägs ut i gatan, när brandbilen kom med hög fart, hade ingen chans att hinna över utan slungades ett tiotal meter in på trottoaren.

Brandbilen var kallad till Sandvikens Massafabrik, där eld utbrutit i en gasslang. Elden hade emellertid släckts innan brandbilen kom fram.

Löntagare chanslösa

KÖPENHAMN (TT — RB).

Idyllen på den lilla ön Lyö vid Fyn har plötsligt störts genom ingripande från Svenborg amts skatteråd. Man har vid behandlingen av deklarationerna från öns 300 skattebetalare konstaterat diverse egendomligheter, vilket har resulterat i att samtliga skattebetalare, med undantag av prästen, läraren, barnmorskan och brevbäraren, har anmodats infinna sig hos rådet och närmare redogöra för sina inkomster. Även öns sockenråd, som brukar sköta om skatteberäkningen, har fått en kallelse från skatterådet.

1,000 cyklister fast i razzia

Statspolisens razzia mot cyklisterna i landet den 15—20 okt. kommer att följas av flera liknande aktioner mot olika trafikantgrupper. I cyklistrazzian deltog samtliga statspolisavdelningar i landet och resultatet blev att 1,036 cyklister nu har åtal att vänta för olika förseelser.

I flertalet fall eller 701 var det fråga om förseelser mot föreskrifterna rörande cyklarnas utrustning, d. v. s. cyklisterna körde utan lykta eller ringklocka o. s. v. Endast 97 körde in på huvudled utan att stanna medan det vid förra razzian var omkring 500 som nonchalerade stoppteckнen. 59 gav inte tecken vid kursändringar, 31 blev fast för att de åkte två på samma cykel eller lät sig bogseras m. m., 15 syndade mot lokala föreskrifter och 8 underlät att följa trafikskyltar.

Faure väntas stupa i dag Frankrike riskerar bli utan man på genèvemötet

PARIS (TT — Reuter)

Regeringen Faures öde kommer att hänga på en tråd då nationalförsamlingen sammanträder på fredagen för att votera om ett förslag på vilket konseljpresidenten har ställt kabinettsfråga. Faure har begärt att församingen skall förkasta ett socialistiskt förslag till misstroendevotum mot regeringens allmänna politik.

Att döma av den 12 timmar långa debatt om regeringens politik som avslutades i gryningen på torsdagen synes regeringen inte ha stora utsikter att överleva fredagen.

Regeringen led två nederlag på torsdagsmorgonen. Först vägrade församlingen att med förtursrätt behandla ett regeringsvänligt förslag som hade lagts fram av Faures eget parti, radikalerna. Sedan godkände den med fyra rösters majoritet ett förslag om förtursrätt för en socialistmotion om klandervotum mot regeringspolitiken.

Nationalförsamlingens valutskott beslöt på torsdagen med 29 röster mot 12 och två nedlagda röster att propositionen om val i december skall behandlas skyndsamt. Det innebär att nationalförsamlingen skall börja debattera förslaget redan i slutet av denna vecka eller i början av nästa — om inte regeringen möter sitt öde redan på fredagen. Stupar Faure blir Frankrike utan regering under genèvemötet och dess representant där, utrikesminister Pinay, kommer att få lämna de pågående förhandlingarna.

ÖST-VÄST-dispyt inledde Genève Tysklands enande oroar MOLOTOV

GENÈVE (TT — Reuter)

Utrikesministerkonferensen i Genève inleddes på torsdagen o. förhandlingarna utvecklades omedelbart till en dispyt mellan väst och öst beträffande tidpunkten för Tysklands återförening, enligt vad man uppger i konferenskretsar. Samma tvist ifråga om tidpunkten förmörkade julikonferensen mellan de fyra storas regeringschefer.

Franske utrikesministern Pinay, som var torsdagens förste talare, framhöll på västmakternas vägnar för sovjetdelegationen att han ämnade lägga fram en plan för bestående fred i Europa genom Tysklands återförening.

Utrikesminister Molotov reste omedelbart procedurinvändningar och förklarade att konferensen ännu inte hade berört dagordningens första punkt. Han hävdade vidare att tysklandsfrågan är underordnad det europeiska säkerhetsproblemet och ville att freden i Europa skall garanteras av ett säkerhetssystem innan Tyskland återförenas. Enligt Molotivs uppfattning är enhetsfrågan i första hand ett problem som angår regeringarna i Väst- och Östtyskland.

Procedurtvisten upptog nära en tredjedel av den tre och en halv timme långa sessionen.

Västmakterna enades emellertid om att i samklang med "genèveandan" inte offentliggöra sin plan förrän på fredagen, då Molotov skall framföra sina egna förslag. En brittisk talesman betecknade meningsutbytet under sessionen som en "långdragen och oavgjord kamp". Enligt talesmannen skulle planen ha distribuerats av sekretariatet och kommit den ryska delegationen tillhanda långt innan sessionen inleddes. På en fråga om Molotov lämnat tillbaka dokumentet skakade han skrattande på huvudet.

— Vi anser att handlingen redan är bordlagd, tillfogade han. Men det gör inte utrikesminister Molotov. Ända till dess att vi råkade in i den där procedurdiskussionen var stämningen normal och hjärtlig. Sedan blev den ibland bitter.

MOLOTOV.

DULLES.

MCMILLAN.

PINAY.

De fyra storas utrikesministrar

Svår explosion dränkte tre bröder i het asfalt

STOCKHOLM (TT)

En våldsam explosion inträffade på torsdagsmiddagen under viadukten vid Tegelbacken, där en asfaltkokare som stod på flaket till en lastbil sprängdes sönder. Tre personer skadades och fördes till sjukhus. Brinnande asfalt sprutade ut över ett område på c:a 30 kvm. och hotade arbetsbarackerna.

Det var tre bröder, John, Göte och Ingvar Pettersson, som skadades. Två av bröderna höll på att sprida asfalt från kokaren ned i en grop och den tredje brodern samt en annan arbetare var sysselsatta en liten bit längre bort. De två som stod närmast munstycket på asfaltkokaren översköljdes av asfalt och en av dem, John Pettersson, fick också eld i kläderna. Även den tredje av bröderna fick en del asfalt på sig. Den fjärde arbetaren, som heter Holger Andersson, slungades av trycket från explosionen ett 20-tal meter. Han klarade sig dock helskinnad från luftfärden och hade sinnesnärvaro att rusa efter en del gamla kläder och slänga över elden i John Petterssons kläder.

John Pettersson fördes till Karolinska sjukhuset där han fick kvarstanna.

Hagel och snö

Landdistrikt: Tämligen svag vind, småningom från en nordlig riktning och under fredagens lopp något tilltagande. Till en början tämligen molnigt och enstaka byar av regn, hagel eller snöblandat regn, företrädesvis i Halland. Från fredag förmiddag mest uppehållsväder och delvis rätt klart. Oförändrade temperaturförhållanden.

Allmänna utsikter för lördag och söndag: Vind omkring väst eller nordväst och mest uppehållsväder, men någon regnskur i de sydvästra delarna. På söndag möjligen växlande vind och mera allmän nederbörd. Oförändrad temperatur eller något kallare.

Sjödistrikt: Lätt till frisk bris, först växlande, fram på dagen övervägande nordlig och därefter något tilltagande. En del regnskurar eller hagelbyar. Eljest god sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:

Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299
Kontorist J. Janssons bostad 199

Annonspriser:

Före text 30 öre pr mm.
Textsida 32 " " "
Särsk. begärd placering å textsida 34 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Prenumerationspris:

Halvår 16: 50, kvartal 8: 75, mån. 3: 25.

Lysning

WILLIAM JANSSON
Högaholma

GUNHILD ELOFSSON
Högaholma

Uppvaktning undanbedes vänligen.

KNÄRED

Kommunalfullmäktige kallas till sammanträde i kommunalhuset fredagen den 4 nov. 1955 kl. 17.00.

Ordföranden.

Erinras

om auktionen i morgon kl. 14 å Anselm Johnssons bostadsfastighet vid Ängelholmsvägen 41 i Laholm.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80 Mander Carlson Tel. 80

Växtorps småbrukareförening.

har möte hos Einar Gustavsson, Jonstorp, söndagen den 30 okt. kl. 14. Gamla och nya medlemmar hälsas välkomna.

Styrelsen.

Växtorps hemvärn

kallas till övning söndagen den 30/10 1955 kl. 9. Marker tillhörande Edvin Gustavsson, Fladalt, och Gunnar Gustavsson, Koarp, fridlyses under den tid övningen pågår.

SOMMARLUST, Margretetorp

DANS

lördagen den 29 okt. kl. 20—24.

OVE HALLS JAZZBAND.

Till salu

Kviga,

SRB, kalvningstid den 29 nov., till salu.

Tel. 14 a Stackarp.

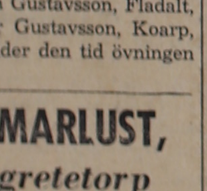
MC NSU Max 54,

250 cc, körd endast 900 mil, som ny, har kostat 2.700 kr. säljes för 1.400 kr.

Tel. 785 Laholm.

PHILIPS RADIO

känd för sitt goda ljud

Säljes hos

Gustav Nilsson Radio
Laholm. Tel. 167.
Reparationer alla märken

EN ANNONS
i LAHOLMS TIDNING
ger alltid valuta.

Strand paviljongen

SKÅNES FAGERHULT

lördagen den 29 okt. kl. 20—24

För första gången gästas parken av

Paramounts

käcka orkester.

OBS.! Fredagen den 4 nov. kommer Charles Johnssons.
Lördagen den 5 nov. Non-Stop (två orkestrar)

Danspalatset PERSHÖG

BÅSTAD

Lördagen den 29 okt. kl. 20

Stor marknadskarneval

10 man BERNES EMINENTA ORKESTER 10 man

Kvällens inslag: DAMERNAS MÅNSKENSTIMMA.

Konditoriservering. Bordbest. eft. kl. 18.00 pr tel. 70520 Ängelholm. Väl uppvärmda lokaler.

Stället för modern ungdom!

Stället med de ledande orkestrarna!

Bussar avgår Laholm, torget, kl. 19.30 över Vallberga, Skottorp, Östra Karup—torget, Båstad, samt åter efter dansens slut.

SOLBACKEN, Edenberga

DANS

lördagen den 29 okt. kl. 20—24. **DIXIE BOYS orkester.**

Bussar avgå som vanligt.

Brante Källa

DANS

söndag från kl. 19.

Musik av

VALLENTINS ORKESTER.

Hallands distrikt av SLU inbjuder till

Skördefest

i GETINGE MEDBORGARHUS

lördagen den 29 okt, kl. 19.30.

Program, prisutdelning, hemslöjdsutställning.
Underhållning av Tvååkers SLU-avd. Servering.
Musik av Västkustpojkarna.

Tävlingsnämnden

Ysby SLU-avd

anordnar **PROPAGANDAMÖTE** i Ysby bygdegård söndagen den 30 okt. kl. 19.30. Program: Kort anförande av ombudsman Karl-Olof Andersson, Falkenberg. Kabaré av Växtorps-amatörerna. Musik av **Tonys orkester.** Nya medlemmar hälsas välkomna.

Styrelsen.

Tönnersjö—Eldsberga SLU-avd:s kabarégäng

inbjuder alla SLU-are och BF-anslutna till **en glad afton i Vingslätt, Veinge,** söndagen den 30 okt. kl. 19.30. I kabarén "Atomglitter" medv. bl. a. den välkände **Lasse Herlin. Russi Åströms orkester.** Vi hälsar Er alla hjärtligt välkomna.

Medlemskontroll.

Kommittérade.

Om fastighets- o. lösöreauktionen

lördagen den 29 okt. kl. 13.00 i Veinge kyrkby hos f. lantbr. Per August Nilssons dödsbo erinras.

TORSTEN DUFVA. Tel. 172 Laholm.

RÅG och VETE

mottages till byte mot mjöl och kli. Endast spannmål av årets skörd.

Laholms Valskvarn
Tel. 179 Laholm.

Är Ni månadsprenumerant

bör Ni nu förnya Eder prenumeration på

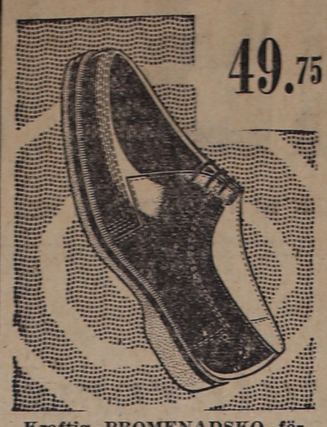
LAHOLMS TIDNING

Pris för november 3:25, till årets slut 6:50

Prenumerera alltid först och främst på ortens egen tidning — LAHOLMS TIDNING.

FESTARR ANGÖRER!

Då det gäller fester med to mbola, Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen r ekommenderas **Engrosfirman Sture Malmgren, Kristianstad.** Representant: Annonschef **Axel Larsson. Box. 78. Tel. 299 Laholm.** Träffas säkrast efter kl. 19. Katalog på begäran.

49.75

Kraftig PROMENADSKO för

HERRAR

i kalvskinn, den bekväma cellgummisulan. Färg: oxblod.

Rosanders

Tel. 507
Ryssgatan

har god hand med skor

LAHOLM

Laholmsortens SLKF-avd.

har haft månadsmöte på Lagagården under ordförandeskap av fru Ragnhild Svensson, Ahla. Nästa möte skall hållas i Lagagården den 29 nov. kl. 14.00. Till värdinnor för detta utsågs fruarna Alva Olsson och Maj-Lis Christiansson, Ahla. 20:— kr anslogs till Fagereds sanatorium. Mötet avslutades med samkväm.

Allt för

BADET

TVÅL — BADSALT
BADSKUM
BAD EAU DE COLOGNE
BADBORSTAR m. m.

Parfymeri LYON
Östertullsgatan LAHOLM

Lanthushållsskolan på Plönninge

har inlett vinterkursen och i denna deltar följande elever: Margit Bengtsson, Drängsered, Elsa Cronqvist, Falkenberg, Berit Andersson, Vivan Andersson, Ingrid Gerhardsson, Gunnel Gustavsson, Birgit Karlsson, Fjärås, Evy Bartholdsson, Gödestad, Inga-Britt Persson, Harplinge, Barbro Hägge, Halmstad, Ingrid Andersson, Gerd Johansson, Hunnestad, Gun Erlandsson, Källsjö, Marianne Olsson, Morup, Dagny Olofsson, Ränneslöv, Gunnel Franzén, Rävinge, Ingrid Christiansson, Anne-Marie Karlsson, Sibbarp, Karin Olandersson, Skällinge, Gunni Petersson, Stafsinge, Ingrid Johansson, Kerstin Karlsson, Stamnared, Kerstin Johansson, Träslöv, Kerstin Larsson, Tvåaker, Gunborg Nilsson, Tönnersjö, Gunvor Bengtsson, Anita Olzon, Valinge, Birgith Carlsson, Varberg, Inga Lundgren, Veinge, Kerstin Andreasson, Växtorp, Britt Nilsson, Årstad, Anne-Marie Eliasson, Ås, Stina Pihlqvist, Rydöbruk.

SJ:s kurser.

Till reparatörsutbildning har bl. a. uttagits J. Albertsson, Laholm, vid elektroavdelningen, Å. G. Johansson, Halmstad, vid signalavdelningen samt O. Bergström, Halmstad, vid teleavdelningen.

Landsförsamlingens arbetarekommun

har haft möte under ord.-skap av Tage Andersson. Sven Pettersson genomgick Laholms land kommuns statförslag för år 1956 och de olika utgiftsposterna var föremål för diskussion. Att bevista en kurs i ekonomiska frågor i Halmstad den 20 nov, valdes Sven Pettersson, Ebbe Hedman och Albert Larsson. Beslöts att rekvirera 20 ex. av Per Edvin Sköldsbok "Svensk ekonomi under 10 år".

Carl Larssons Eftr

Larsson & Berkman
Laholm. Tel. 38, 191 o. 781

Säljer allt som hör till en välsorterad timmeraffär. Levereras till byggnadsplatsen efter beställning.

Hishult

Hishults hushållningsgille

hade på onsdagen årsmöte i kommunalrummet i Hishult under ordförandeskap av lantbr. Albin Karlsson, Hishult som omvaldes. Till revisorer omvaldes lantbr. Hilding Svensson och lantbr. Ernst Karlsson, båda Hishult. Räkenskaperna balanserade på kronor 557.74. Beslöts på förslag av fru Lisa Svensson, Hishult att till hushållningssällskapet göra en framställning om kurser i trädgårdsskötsel. På lantbr. Uno Severins förslag beslöts också göra en förfrågan om det för slakteriet vore möjligt att skicka ut någon att delge jordbrukarna någonting angående uppfödning av gödkalvar samt klassificering av kött.

SLU

Knäreds SLU-avd.

hade i söndags propagandamöte, som besöktes av 150 personer. Föredrag hölls av hr Knut Johansson, Kvibille. Fem nya medlemmar inskrevs. Växtorpsamatörerna svarade för trevlig underhållning och därefter följde dans och kaffeservering.

Hasslöv

Ett höstagille

kommer, som framgått av annons, att anordnas i Hass'övs bygdegård i morgon kväll av Hasslövs SLKF-avdelning. Programmet upptar bl. a. kabaré av Växtorps URK, musik av Tonys orkester etc. Avdelningen hälsar alla till bondeorganisationerna anslutna välkomna.

58.349 hallänningar röstade.

Sammanlagt avgavs i Halland 58.349 valsedlar vid folkomröstningen ifråga om höger- eller vänstertrafik, enligt vad de definitiva röstsiffrorna utvisar. Sammanräkningen slutfördes på länsstyrelsen under onsdagen, och då fick man fram följande fördelning (poströsterna inom parentes): Ja-röster 7.652 (275), nej-röster 49.836 (319), blanka röstsedlar 761 (7) och ogiltiga röster 100 (1).

Enligt den preliminära räkningen röstdagen avgavs 57.457 röster sammanlagt.

Dragning i hästlotteriet.

Dragningen i årets "hästlotteri" verkställdes på torsdagen i Falkenberg under kontroll av landskanslist Stig Lindström, Halmstad och vidare var lotteriets föreståndare, Svante Gustafsson, Varberg, och lanbrukare Gustaf Bengtsson, Morup, närvarande liksom lotteriets främste försäljare, Carl Andersson, Gödestad.

Ardennerstoet utföll på lott nr 523, såld genom Rolfstorps Handelsförening, medan fölet tillföll innehavaren av lottsedel nr 3143, såld genom HN, Falkenberg. Det är inte ofta lott nr 1 brukar utfalla med vinst men det har den gjort denna gång, även om vinsten endast blev ett presentkort på 10 kr.

Vi meddelar här de 14 första vinsterna d. v. s. stoet, fölet samt presentkorten på 100 kr o. 50 kr.

Vinst nr 1 utföll alltså på nr 523 och nr 2 på 3143, 3) 4604, 4) 93, 5) 5998, 6)3546 (presentkort på 100 kr), 7) 1011, 8) 426, 9) 365, 10) 2341, 11) 3638, 12) 1044, 13) 1223, 14) 5128 (presentkort på 50 kr).

Vinterkursen vid Munka-Ljungby folkhögskola

började onsdagen 26 oktober. Elevantalet är 87, varav 33 i första årskursen, 30 i andra årskursen och 24 i husmoderskursen, 59 elever äro från Kristianstads, 20 från Malmöhus, 7 från Hallands och 1 från Kronobergs län.

Som vikarie för skolkökslärarinnan Elisabeth Persson, som är tjänstledig för studier vid Århus universitet, tjänstgör lanthushållslärarinnan Karin Ax, Linköping. Nyanställd som timlärare i samhällslära är folkskollärare Ragnar Svensson, Hjärnarp.

Bernes 10-mannaorkester till marknadskarneval på Pershög.

Som efterrätt till lördagens oktobermarknad blir det på kvällen en gladare karneval på Pershög. Oktobermarknaden har tradition o. till denna bindes numera dansen på Pershög. Om lördag kommer den populära Bernes 10-mannaorkester att sköta både felan och glada scenframträdande, som uppskattats mycket på den turné i södra Sverige, som "bandet" just håller på med. Se annons.

Skadorna vid gårdagens eldsvåda i Veinge uppgår till 125.000 kronor

Köpman Kaleb Ågrens fastighet i Veinge stationssamhälle eldhärjades som bekant i går. Fastigheten inrymde en textilaffär, en fabrikslokal för tillverkning av Cordkappor samt garage. Endast gråstensväggarna stod kvar efter branden och skadorna blev stora. De kan preliminärt beräknas till 125.000 kr.

Textilaffärens lager blev fullständigt förstört och försäkringsbeloppet 40.000 kr. torde inte täcka värdet. Likaså blev cordtillverkningens maskiner och en hel del material lågornas rov. Det var försäkrat för 35.000 och inte heller detta belopp torde vara fullt tillräckligt.

Ur garaget lyckades man få ut tre bilar, medan en krockskadad Morris och en mc innebrändes.

Cordtillverkningen sysselsatte sex man. Förmodligen kommer byggnaden att återuppföras. Statspolisen i Halmstad och polisen i Hök har avspärrat brandplatsen o. påbörjat utredningen. Eldsorsaken är ännu inte fastställd.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

50 år

fyller den 29 okt. lantbr. Axel Hugo Bengtsson, Ulvered, Veinge. Jubilaren, som äger ett lantbruk i Ulvered, är känd som en skötsam person.

75 år

fyller i dag fru Alma Persson, f. Jönsson, Hallandsvägen 3, Båstad.

LYSNING

— För första gången i söndags i Hishults kyrka för handlanden William Jansson, Högaholma, Hishult, och fröken Gunhild Elofsson, dotter till hr Elof Nilsson och hans maka, Högaholma, Hishult.

BEGRAVNING

— En högtidlig begravning ägde i går rum i Ysby kyrka, då stoftet efter fru Anna Sofia Larsson, Hov, vigdes till den eviga vilan. Prestaverande var f. lantbrukarna Oskar Jönsson, Hov. Akten inleddes med sorgemusik varpå följde ps. 540:1 samt jordfästningen som förrättades av kyrkoherde Sjöholm. Kantor Pålsson sjöng så "Färdemannens psalm". Begravningsmässan inramades av ps. 554:1—3 och 327:3—4. Slutligen spelades "Larghetto" av Ture Olsson. Vid graven sjöngs ps 396:5 och de sörjandes tack frambars av en son till den bortgångna Erik Hoylid, Tommelilla. Många vackra blommor prydde båren.

— En högtidlig jordfästning ägde i går rum i Veinge kyrka då stoftet efter f. lantbr. Johan Albin Lindahl, Vessinge, vigdes till den sista vilan. Vid kistan som tidigare placerats i kyrkan prestaverade rentieren Ernst Andersson och lantbr. Bertrand Nilsson, Vessinge. Akten inleddes med ps. 424: 6—8. Jordfästningen förrättades av kyrkoherde Sven Ljung och efter denna sjöng kantor Andersson "Långt bortom rymder vida". Så följde ps. 114: 6—7 åtföljd av begravningsmässan. Akten slöts med ps. 138: 9, varefter processionen lämnade kyrkan medan "Largo" av J. Fischer spelades. Vid graven förrättade officianten bön och ps. 144: 4—5 sjöngs. Sedan de sörjande bringat den bortgångne sitt tack talade lantbr. Arne Jakobsson, Vessinge, till den bortgångnes minne och tackade för mångårig vänskap. De anhörigas tack för hedersbevisningen uttalades av hr Ernst Andersson, Vessinge. En rik blomstergärd prydde båren.

Predikoturer

Laholm Hgm. 10.00 p. Bergman Avskedspredik. Söndagsskola 11.30. Aftonsång 17.00 kh. Håkansson.
Skogaby Hgm. 13.30 p. Bergman Avskedspredikan.
Veinge Hgm. 10.00 komm. Rydén. Avskedspredikan. Söndagsskola 11.20.
Tjärby Hgm. 13.00 komm. Rydén. Avskedspredikan.
Mästocka Hgm. 10.00 kh. Ljung. Därefter söndagsskola.
Knäred Hgm. 10.00 kh. Eriksson. Söndagsskola 9.30. Kyrkosångshögtid 19.00. Lördag aftonbön 19.00.
Hishult Hgm. 10.00 kh. Gustafson. Söndagsskola 9.15. Måndag 19.30 Kyrkobröderna. Föredrag av kh. Yngve Ådahl, Eldsberga. Norr Össjö skola. Gdtj. 13.30 kh. Gustafson.
Ränneslöv Hgm. med nattvardsgång 13.30 kh. Sjöholm. Tisdag Husförhör i Ränneslövs kyrka med Värestorps rote.
Ysby Hgm. med nattvardsgång 9.30 kh. Sjöholm.
Växtorp Hgm. 13.30 kadj. Vråkärrs skola. Barngdtj. 9.30 kadj. Gdtj. 10.00 kadj.
Hasslöv Hgm. 9.30 kh. Barngtj. 11.00 kh.
Ö. Karup Hgm. 13.00 kpr. Norborg. Söndagsskola 11.00.
Skummeslöv Hgm. 10.00 kpr. Norborg.
Marakryds kyrka: Högmässa kl 11 kh. Lindstam. — Församlingsafton å Markaryds Folkhögskola kl 17 med föredrag av stiftsadjunkten Olof Olsson och medverkan av barnkören.
Hinneryd Hgm. 14.00 (Obs. tiden) kadj. Verner Ahlberg. Söndagsskola 12.30 (Obs. tiden). Tisdag 14.00 Husförhör hos hem-äg. Emil Engqvist, Vivhult. Onsdag 14.00 Husförhör hos hem-äg. Artur Isaksson, Skinnersböke. Torsdag 14.00 Husförhör hos hem-äg. Thore Andersson, Skararp Mg.

Elestorp (hos Alfred Karlsson) Tisdag 14.00 Predikan av B. Bondesson.
Ekeryd, Betania 11.00 Söndagsskola 14.00 Off. möte Ch. Berg m. fl. Sångarna. Måndag 18.00 Församlingsmöte. Onsdag 18.00 Juniormöte. Fredag 19.30 Missionsmöte Ebba och Joseph Löhvén. Offer.
Knäred, Betel 11.00 Söndagsskola. 17.00 Off. möte Ch. Berg.
Hishult, Betania 10.30 Söndagsskola. 19.00 Off. möte. Pehrsson, Brander, Almborg.
Markaryds Luth. missionshus: Söndag kl 15 Ungdomsmöte. Tisdag kl. 19.15 Ivar Bergman.
Laholm, Salemkyrkan Sönd. 10.00 Söndagsskola. 11.00 Predikan. Brander. Torsd. 17.30 Pojkarnas klubb. 19.30 Off. möte. Brander.
Veinge, Tabernaklet Sönd. 9.30 Söndagsskola. 14.00 Predikan. Brander. Onsdag 17.30 GK-flickorna. 19.30 Off. möte. Brander. Fred. 17.30 GK-pojkarna. 19.00 Juniorerna.
Genevad, Folkets Hus. Sönd. 10 Söndagsskola.
Skogaby hos H. Martinson. Sönd. 10.00 Söndagsskola.

Knäred

Laholmskretsen av Sveriges Småskollärarinneförbund

har haft sammanträde i Knäred under ordförandeskap av Agnes Liljekvist, Laholm I styrelsen omvaldes Märta Harning, Alstorp, och Ulla Jönson, Laholm, som ordinarie ledamöter och Asta Hallin, Laholm som suppl. Att deltaga i valutskottet för val av kongressombud utsågs Birgit Andersson, Ö. Karup, och Märta Harning med Asta Hallin och Ulla Jönson som ersättare. Till ledamot i federationsstyrelsen omvaldes Asta Hallin med Ulla Jönson som suppl. Asta Hallin informerade om kongressbehandlingen av stödfonden. En kort diskussion följde varefter Agnes Liljekvist föredrog centralstyrelsens ärende om special- och hjälpundervisning. Ärendet om samlad undervisning inleddes av Birgit Påhlsson.

Efter sammanträdet samlades mötesdeltagarna på Knäreds kyr kogård där Emy Andersson, Genevad, nedlade en bukett på Alma Svenssons grav. Med överlärare Assar Landén som ciceron besågs Knäreds skola och en film om hemkunskap visades.

I en paus bjöd knäredsdärarinnorna på kaffe och smörgås.

IOGT-samkvämet

på onsdagskvällen samlade fullt hus. Järnvägstjänsteman Stig Kullberg hälsade välkommen, sedan hrr Ove Andersson och Edvin Carlén spelat ett par inledningsnummer. Distriktslogens representant, kamrer John Leopoldson, Laholm, höll ett anförande i vilket han berörde den aktuella situationen på nykterhetsområdet. Därefter kom hrr Andersson och Carlén tillbaka o. utförde ett mycket fint program. I programmet förekom vidare uppläsning.

GENERALREP. I ISTANBUL. Den 29 oktober firar Turkiet för 32:a gången minnet av den turkiska republikens grundande. Dagen ska ihågkommas med många festligheter och i dem deltar även skolbarnen. Den här bilden togs då en mycket ungdomlig procession drog genom Istanbuls gator i full färd med att repetera sin del av festtåget.

Kulturhorisont

Det är inte bara i Sverige de de stora barnkullarna vållar bekymmer. Även Amerika står inför stora svårigheter när det gäller att skaffa skollokaler. I år går 32 miljoner amerikanska barn till skolan, vilket är två miljoner mer än i fjol. Man räknar med att siffran kommer att stiga ytterligare. Skolbyggnaderna räcker inte på långt när för denna ständigt ökade barnskara. Redan nu fattas det 250,000 klassrum, d. v. s. plats för 7,5 miljoner barn. Visserligen byggdes i fjol 60,000 klassrum, men trots detta måste tusentals barn få sina första lektioner i "nödskolor", närmare bestämt gamla arbetarbaracker, församlingssalar och föreningslokaler. Det fattas inte bara skolbyggnader i USA utan även lärare. Man räknar med en akut brist på c:a 138,000 lärare och att skolmyndigheterna är tvungna att anställa omkring 90,000 lärare med otillräckliga kvalifikationr.

*

Ända fram till vårt sekel gällde rättsvetenskapen som de praktiska o. teoretiska vetenskapernas drottning. I våra dagar gör medicinen, psykologin och sociologin fru Justitia hennes rang stridig. Detta visade sig på ett högst iögonenfallande sätt på den senaste straffrättskongressen i Genève, där juristerna faktiskt utgjorde en minoritet bland de internationella experter, som diskuterade morgondagens rättsskipning. Läkarna segrade i Genève överlägset över rättsvetenskaperna, om till gagn eller skada får framtiden utvisa. Visst är det bra att rättsskipningen blir humaniserad, och det är mycket troligt att man med begreppen "frisk" o. "sjuk" kommer att nå längre än tidigare generationer trodde. Men hur blir det med människornas ansvar? Kommer en dylik "biologisk" rättsskipning att göra rättvisa åt människans "tredje dimension"? Vi tror inte att det vore lyckligt för människan om straffrättsreformen i henne enbart såg ett stycke natur.

*

"Klagosång till den 15 april" heter titeln på en modern madrigal som nyligen upplevde sin urpremiär i USA. Det kan vara skäl att komma ihåg denna sång när vi skall deklarera någon gång i början av nästa år. Särskilt våra tonsättare bör ta fasta på uppslaget. Den amerikanske tonsättaren har nämligen som text använt utdrag ur den officiella handledningen för skattedeklaranter. Redan efter några takter låter kan tenorerna sjunga: "Till avlämnande av deklaration äro förpliktade...", varpå 60 unga röster tar upp orkesterns klagomotiv. Tonsättaren heter Avery Claflin och har tidigare varit finansfackman. För någon tid sedan beslöt han att dra sig tillbaka till privatlivet för att helt kunna ägna sig åt komposition. Då skrämdes han i våras upp av den annalkande skatteterminen. Mr Claflin behövde sex veckor för att fylla i formulären för sin stora familj. "Om man en längre tid arbetar med samma ord", förklarade han helt allvarligt, "måste var och en som äger en musikalisk ådra ta intryck av deras melodiska linje".

*

Jag skulle i denna spalt gärna vilja slå ett slag för en tidskrift som heter "Klumpe Dumpe" och som berett oss hemma (och många andra familjer) stor glädje. I redaktionen för denna intelligent re-

digerade tidskrift, som på ett högst originellt sätt tillmötesgår barnens aktivitetsbehov, sitter några av landets mest erfarna barnpedagoger och barnboksförfattare. Tidskriftens motto "Det bästa för barn" är inget skryt. Man är förlaget tacksam för att det på detta positiva sätt motarbetar de fördummande och förråande serierna. Inte genom tjat utan endast genom positiva motåtgärder kan man bekämpa utväxterna på det tryckta ordets område "Klumpe Dumpe" är i sanning barnens egen tidskrift, en fantasifull och högst förtjusande skapelse. Det är intressant att se att det även i andra länder börjar komma fram liknande alster. I Tyskland t. ex. har man startat s. k. kontra-häften, varmed menas häften som skall ta upp konkurrensen med den dåliga 25-öreslitteraturen. "Kontrahefte" kommer ut i Bad Harzburg och initiativet har tagits av ett antal intresserade lärare, jurister, präster, bokhandlare, förläggare och målsmän.

*

"... en diktator vid namn Hitler banade sig vägen till makten, förstörde den tyska republiken och gjorde sin vilja till landets lag. Den tyske diktatorn organiserade en hemlig polis som spionerade på alla människor. Alla som diktatorn ansåg vara farliga sattes i fängelse. Många avrättades..."

Så börjar kapitlet om nazismen i den 1946 (!) utgivna amerikanska skolboken "The Story of American Democraty", en lunta på 656 rikt illustrerade sidor. Boken är anmärkningsvärt saklig och det är uppenbart, att författarna allvarligt bemödat sig om en lidelsefri framställning av den nyaste tyska historien. Hur långt de amerikanska skolboksförfattarnas objektivitet sträcker sig framgår vidare av en 1950 utkommen historiebok "The Worlds History", där det på tal om första världskriget heter: "Varje regering bedrev propaganda i ord och skrift som — sant eller osant — skulle övertyga folken. Båda sidorna berättade för sitt folk, att den andra sidan börjat kriget och använde därvid både sanna och förvrängda fakta".

Herbert Connor.

DYNAMO, MOSKVA,

blev på torsdagen sovjetmästare i fotboll genom att slå Tjakitor, Stalino, med 3—0.

Livligt utbyte med vänorterna under sommaren

Sommarens vänortsförbindelser har varit livliga.

Norra Halland har kunnat notera ett par längre besök av rektor Krarup från Hadsten i Danmark, varvid han undervisat i skolorna. Ett par flickor från bygden har haft friplats på folkhögskolan i Hadsten. Från Hadsten har man vidare haft besök av schackspelare och folkdansare samt kommunalmän, som deltog i ett stort upplagt "trekantsmöte" under midsommarhelgen tillsammans med kolleger från Brandbu i Norge. Från Brandbu har även kommit en skolklass, ett fotbollslag och ett 60-tal sångare och musiker.

Viske härad ordnade en stor kyrklig resa på vårkanten, med prosten Sjöblom, kh. Svenning och musikdir. Inga Johnsson i spetsen för ett 25-tal kyrkosångare och kyrkofullmäktige över till Öster Hanherred, och tre gudstjänster hölls med svensk predikan och svensk sång.

Himledalen-Lindberga har knutit kontakten fastare med sin finska vänort Kyrkslätt. Ett par styrelseledamöter besökte denna i september. Från den danska vänorten Rödding har ett 30-tal barn returnerat förra sommarens svenska besök.

Varberg har mottagit en skolklass från Sandefjord och sänt en egen klass dit. En fotbollsförening har gästat Haderslev och en idrottsgrupp därifrån har tävlat i Varberg. En grupp om 40 flickscouter från Haderslev gästade Varberg under en vecka och idkade lägerliv. Pistolklubben och tennisklubben har haft utbyte med både Sandefjord och Haderslev.

Morup-Vinberg har upprättat kontakt med sin nya danska vänort Hvalsö.

Vessigebro-Ullared har kunnat hälsa skyttar från Ullensaker i Norge välkomna och vinka av de egna skyttarnas återbesök, en hel buss i vardera riktningen. Folkhögskolorna i Katrineberg och Romerika har haft sedvanligt utbyte, ett tiotal elever jämte lärare under en vecka. Två skolklasser har besökt Vallekilde-Hörve och en klass har mottagits därifrån. En större medlemsresa har gjorts till Vallekilde-Hörve.

Falkenberg rapporterar skolbarnsutbyte med Faaborg. Roddarna har varit i Faaborg och polisen har mottagit besök därifrån.

Årstad inledde förbindelserna med sin nya danska vänort Asnäs-Fårevejle genom att ta emot c:a 25 barn och lärare under en vecka. Programmet var mycket omfattande med flera långa resor, bl. a. en till Göteborg och Trollhättan.

Torup-Åtran gjorde i juni en medlemsresa till Hvetbo herred i Danmark. Bl. a. togs man emot av den kort tid efteråt avlidne författaren Thomas Olesen Lökken.

Getinge-Harplinge har upprättat kontakt med sin nya danska vänort Årup-Gelsted.

Oskarström-Enslöv-Kvibille sände i juni iväg en skolklass till Langå i Danmark.

Halmstads gymnasister har besökt Gentofte och fått returbesök, och Gentofte-poliserna har varit hos sina svenska kolleger. En större delegation från Halmstad deltog i ett "fyrkantsmöte" i Hangö i somras.

Simlångsdalen har haft rikt utbyte med Kalvehave i Danmark. En idrottsförening reste dit och fick besök därifrån. Kommunala representanter har besökt Kalvehave och i september gjordes ett lärarutbyte om 14 dagar. Brevväxling mellan skolbarn bedrivs flitigt.

Eldsberga-Veinge välkomnade i samband med Tönnersa-utställningen en 15-mannatrupp lantbrukare från sin danska vänort Dronninglund.

Hishult-Knäred-Växtorp slutligen har noterat goda personliga förbindelser men även fotbollsutbyte och en större medlemsresa till den danska vänorten Borup-Ejby.

Vid samtliga utbyten följs regeln att inkvartering av gäster sker i hemmen, vilket gör den särskilt givande. Vänortstanken syns för närvarande vara fast rotad i Halland.

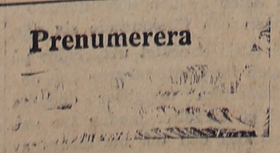
Bo Walli.

Systrar häktade för främjande av flykt

GÖTEBORG (TT)

Två systrar i 30—35-årsåldern häktades på torsdagen av Göteborgs rådhusrätt för "främjande av flykt". De lät i våras under olika perioder härlåndarymmaren, den s. k. låskolvsmannen Rolf Bertil Hansson, som dömts till 3½ års straffarbete, bo hos sig. Den ena av systrarna hade dessutom dolt en annan fånge, som dömts till ett års straffarbete.

Prenumerera

PÅ BIO

Centrum i Laholm

ger t. o. m. söndag **Flickan i regnet.**

Man har tydligen anledning att knyta de allra största förhoppningar till Alf Kjellin, som med "Flickan i regnet" presenterar sig som den yngste i raden av svenska filmregissörer. Men han har redan en markant berättarprofil. Han skildrar denna på nyanserade stämningar så rika historia om flickor på en internatskola med visuell kraft men också med en ömhet, som man sannerligen inte ser för ofta i svensk film. Jag tvekar inte att ställa "Flickan i regnet" bland de allra bästa filmer som gjorts i Sverige på senare år, och det beror till inte ringa del på den fina personinstruktionen. Här arbetar Alf Kjellin med ett stort urval unga människor, som aldrig tidigare framträtt på film och till och med i den kvinnliga huvudrollen har han en debutant.

Det nya fyndet heter Marianne Bengtsson, flickan som direkt från skolan hoppade in i tre huvudroller efter varandra. Man skall kanske efter detta första framträdande inte avge något kategoriskt omdöme, men hon har tydligen en rent naturlig filmisk begåvning. Själv gör Alf Kjellin ett övertygande intryck i rollen som ung lärare, föremål för skolflicksförälskelser men bunden med kärlek vid en chockförlamad hustru, mycket sensibelt tolkad av Annika Tretow. Men det anmärkningsvärda med personinstruktionen är det fint tecknade kollektivet, i vilket så många karaktärsdrag avtecknar sig säkert och nyansrikt formade.

SVERIGES LÄGSTA PRIS?

HERRUNDERKLÄDER av svensk tillverkning. Högfin interlockkval. i bästa utförande. **Krympt.** Alla storlekar. Tröjor med lång ärm och kalsonger med långa ben.

Per plagg 4:25.

Joels

... kvalitetskläder till lägre pris

SENASTE NYTT:

SVERIGE VÄNTAS BLI PIONJÄR FÖR ARBETARSKYDD TILL SJÖSS

GÖTEBORG i dag

Representanter för Sveriges Redareförening och samtliga ombordanställda organisationer hade på torsdagen en konferens i Göteborg för att tillsammans med representanter för kommerskollegium och arbetarskyddsnämnden diskutera förutsättningarna att skapa en sjöfartens arbetarskyddsnämnd.

Vid konferensen, som var av förberedande karaktär, konstaterades principiell enighet i huvudfrågorna. Något definitivt beslut kunde emellertid inte fattas förrän resp. organisationers ledningar tagit ställning till dels själva principen och dels de olika bestämmelserna vad det gäller regler för skyddsombudsverksamheten.

Konferensen beslöt uppdra åt ett utredningsutskott, bestående av dr Nils Grenander, Redareföreningen, och förbundssekreterare Gunnar Carlsson, Svenska Sjöfolksförbundet, att med ledning av de förda diskussionerna till en kommande konferens utarbeta förslag till regler för arbetarskyddsverksamheten på fartyg samt instruktion för skyddsombuden.

Så snart dessa regler utarbetats och resp. organisationer tagit definitiv ställning till frågan om bildandet av en sjöfartens arbetarskyddsnämnd kommer en ny konferens att sammankallas med deltagande av representanter för samorganisationen. Den förhoppningen uttalades att definitivt beslut i frågan skulle kunna fattas framemot årsskiftet 1955—56.

Någon dylik arbetarskyddsverksamhet finns icke inom andra länders handelsflottor och om projektet kan realiseras skulle Sverige sålunda bli föregångsland på området.

Fusion och verksutvidgning glädjeämnen vid Hallands Linodlareförenings stämma

Hallands Linodlareförening u. p. a. hade i går i biografen Centrum, Laholm, sin ordinare föreningsstämma under ordförandeskap av föreningens ordförande godsägare Gregor Bendz, Vallberga. C:a 100 medlemmar var närvarande vid stämman och huvudtalare var professor Erik Åkerberg, Svalöv. På stämman tilldelades brandchefen vid linberedningsverket i Laholm, Sven Malmström, en guldklocka av Städernas Brandförsäkringsbolag. Hela den tidigare styrelsen återvaldes, och detsamma gällde de personliga suppleanterna med undantag för Oscar Persson, Halmstad, som efterträdes av Anders Larsson, Slottsmöllan, Halmstad.

Godsägare Bendz öppnade stämman och önskade välkommen. I synnerhet riktade han sin välkomsthälsning till professor Åkerberg, Svalöv, dir. Heidendahl, Stockholm, sekreterare Moberg, Lantbruksförbundet, disponent Svensson, Växjö, och företagsnämnden vid Linberedningsverket i Laholm. I sitt välkomsttal riktade i övrigt godsägare Bendz uppmärksamheten på att senaste året varit ett innehållsrikt verksamhetsår. Bl. a. sade han att året 1954 givet en dålig linskörd men kanske kunde det vara en tröst att linberedningsverket kunnat bereda linet bättre än tidigare. En annan tråkighet var branden natten till den 21 april i år, vilken kunde fått förstörande verkan. Denna förlöpte dock förhållandevis lyckligt tack vare beredningsverkets egna brandskydd.

I övrigt tryckte ordföranden i synnerhet på två frågor som linberedningsverket varit ställt inför och i första han nämnde han då avfallet och hur detta skulle användas. Han betecknade det som ett sort framsteg att man nu kommit fram till att avfallet eller rättare halmen kan användas till plattor eller "spånskivor" som det rätteligen skall heta. Dessutom nämnde ordföranden sammanslagningen mellan Växjö och Laholms linberedningsverk som en viktig sak.

Årets skörd har kvantitativt varit dålig, men kvaliteten verkar lovande. Till sist i sin välkomsthälsning gladde sig ordföranden åt att han hade ett hedervärt uppdrag. Linberedningsverkets försäkringsbolag, städernas brandförsäkringsbolag, hade nämligen uppmärksammat det mönstergilla sätt på vilket elden i april av beredningsverkets brandvärn bekämpats. Med anledning av detta utdelade han å städernas brandförsäkrings vägnar en guldklocka till beredningsverkets brandchef Sven Malmström.

Efter det att stämman valt godsägare Bendz till mötesförhandlingarnas ordförande och Erik Larsson, Tjärby, och Birger Svensson, Ahla, valts till justeringsmän kom ordföranden närmare in på den nya spånskivefabriken och fusionen med Växjöverket.

Han sade bland annat att man i många år hade funderat över hur man skulle använda de linstråret som inte hade någon vidare fiber. Problemet blev i synnerhet aktuellt i fjol efter efter den dåliga skörden. Dessutom hade saken aktualiserats efter det att man hade kommit i kontakt med fabriker på kontinenten som klarade av detta problem. Man ansåg därför att det skulle vara en styrka om man inte enbart var beroende av fibern utan att man kunde använda linets avfall. Sedan tänkte man alltså på att göra skivor av avfallet och vissa marknadsundersökningar hade visat att det var behov för sådana. Meningen med produktionen av spånskivor var att få fram ett större värde på halmen än vad den nuvarande uppeldningen kunde ge så att man därmed kunde åstadkomma möjlighet till ett högre halmpris. Förundersökningar hade givit vid handen att det ställt sig fördelaktigt att investera medel i en spånskivefabrik.

Beträffande fusionen med beredningsverket i Växjö uttryckte ordföranden sin glädje över att detta nu kommit till stånd.

Stämman godkände revisionsberättelsen 1954—1955 och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

Styrelsens förslag att till reservfonden överföra vinstmedel kronor 2.096:92 bifölls. Ett från styrelsen inkommet ärende till stämman att för Linberedningsverket i Laholms utvidgning inteckna fastigheterna med ytterligare 1,1 milj kronor bifölls.

Till styrelseledamöter återvaldes ordföranden godsäg. Gregor Bendz, Vallberga, samt J. Daniel Svensson, Långås, Gotthard Dieden, Uppåkra, Arvid Larsson, Dömestorp, Carl Henrik von Braun, Getinge, Artur Andersson, Väröbacka, Gustaf F. Andersson, Laholm, Knut Bengtsson, Halmstad, och Karl Arvid Månsson, Laholm.

Pers. suppleanter: Nils R. Nilsson, Ådala, Veinge, Vidar Carlsson, Långås, Gustaf Wihlborg, Björnstorp, Nils Persson, Värnen, Laholm, Erik Stener, Lynga, Heberg, Alfr. Johansson, Åskloster, Birger Svensson, Laholm, Anders Larsson, Slottsmöllan, Halmstad, och Harry Nilsson, Nöbbelöv, Lund.

Till revisorer omvaldes Arthur Pålsson, Snöstorp, och B. Eric Larsson, Tjärby, med hrr Gösta Göransson, Ysby, och John Andersson, Halmstad, som suppleanter.

Efter stämman talade professor Åkerberg som inledningsvis betonade att lantbruksodlingen i Sverige sedan 30-talet gått emot en viss ensidighet. Vad beträffar linet så är detta starkt lokaliserat till sydvästra Sverige och utgör en inte oväsentlig del av växtodlingen här. Det var i övrigt professorns uppfattning att linet här var på frammarsch och fick inte styvmoderligt behandlas.

Efter föredraget utspann sig en livlig diskussion om odlingstekniska saker.

Godsägare GREGOR BENDZ, Vallberga.

Knapp svensk ishockeyvinst, 6-5

Svenska ishockeylandslaget slog på torsdagskvällen Wembley Lions med 6—5 vid en match i Wembley. Svenskarnas mål gjordes av Lundevall (2), Nurmela, Roland Pettersson, N. Nilsson och Söderberg (1 vardera).

Växtorp

Hushållningsgillet

hade i går årsmöte i banklokalen, Växtorp, under ordf.-skap av Egron Johansson, Killhult. Årsberättelsen godkändes liksom räkenskaperna, vilka bal. på 610 kr med en behållning på 499 kr. Till revisorer omvaldes Herbert Hansson och Sigrid Hansson, Pershult. Styrelsen fick i uppdrag att planlägga för en studieresa till sommaren.

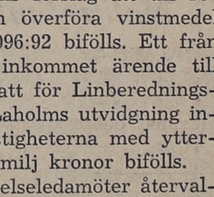
DAMER FASTNADE PÅ TÅGTOALETT.

Ett persontåg från Kornsjö till Halden blev omkring en halvtimme försenat på lördagen genom att två damer råkade fastna på toaletten i ett tåg från Ed.

Det var marknad i Ed och en stor del av marknadsgästerna var från Norge. Fram på eftermiddagen när de norska gästerna skulle resa hem, blev lokaltåget till Kornsjö fullpackat av folk. De ovan nämnda damerna tyckte att det blev tröttsamt att stå hela vägen till Kornsjö och så gick de in på toaletten i en av vagnarna. När tåget närmade sig Kornsjö och damerna skulle gå ut för att byta tåg till Halden, var det omöjligt att få upp dörren. Det blev panik, damerna skrek och bankade och deras medresenärer gjorde allt för att rädda dem ut, men förgäves. Dörren var och förblev låst. På stationen i Kornsjö skaffade en herre en mejsel, och med den försökte man skruva loss dörren, men inte heller det lyckades. Medan man funderade på problemet kom en av de instängda damerna på idén att krossa fönstret. Hon lyckades med det, fast det kostade ett skärsår. Vad som däremot inte lyckades för de båda toalett fångarna var att ta sig ut genom fönstret. Till sist ångreps dörren och låset av konduktören, och plötsligt knäppte det till i låset och dörren gick upp.

tonvallen passerad med Centrum fulltonsklang

UKV-programmens och LP- skivornas enastående klangrikedom speglas helt i Centrum.

Cavalier har 4 högtalare med 3D-ljud 5 våglängdsband inkl. fiskevåglängd och UKV för DUBBELPROGRAMMET.

Kr. 1.380:— kompl.

Bekväma betalningsvillkor.

LAHOLMS RADIOAFFÄR

Tel. 555 LAHOLM

Ysby

Propagandamöte

anordnas i Ysby bygdegård på söndag kväll av Ysby SLU-avd. Efter ett kort anförande av ombudsman Karl-Olof Andersson, Falkenberg, följer kabaré av Växtorpsamatörerna samt musik av Tonys orkester. Avdelningen hälsar såväl gamla som nya medlemmar hjärtligt välkomna. Se annons!

Eskilstuna SM-stad i tennis inomhus.

Nästa år firar Svenska tennisförbundet 50-årsjubileum, vilket främst kommer att celebreras i samband med Skandinaviska mästerskapen i Stockholm 22—29 januari. Trots detta kommer SM inomhus att spelas, och även den nä tävling i januari, första eller andra veckan. Men med all säkerhet blir det en landsortsk'ubb som får arrangera. Vilken stad och klubb som får uppdraget avgörs i början av nästa vecka, men enligt vad vi erfarit lär Eskilstuna med sin nya hall ligga bäst till bland 8—9 sökande klubbar från Stockholm, Göteborg, Malmö, Eskilstuna, Borås m. fl. städer.

God köplust på skogsauktioner

KARLSTAD (TT)

Köplusten var god och alla utbjudna virkesposter såldes vid kronoskogsauktionen i Karlstad på torsdagen: sammanlagt såldes 131.725 träd om 30.005 kbm för 1.612.500 kr. Medelpriset blev kr 53:74 mot kr 56:02 per kbm förra året. Lägre dimension och lägre genomsnittskvalitet orsakade det sänkta medelpriset.

Vid den ecklesiastika skogsauktionen i Karlstad på torsdagen såldes 47 av 48 utbjudna poster utgörande 68.659 träd om 20.791 kbm för 1.151.600 kr.

PRENUMERERA PÅ LT

Varje dag inkommer något nytt i
KAPPOR
KLÄNNINGAR
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

DAMKJOLAR
har vi nu i ett strålande urval.
Se dem.
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

Tonårs ton
Vi har en vacker sortering i KAPPOR för tonåringar.
YOUNG-FOUGETT, WEKÅ, JUNEX.
— Se skyltfönster. —
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

Ungdomskostymer
-rockar, -ulstrar
i senaste modeller och tyger.
YNGVE OLSON,
Markaryd. Tel. 10068.

Kostymjacka
i brunt 41:75
Diagonalbyxor i grönt 29:25
= för hel vardagskost. 71:—
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

AHLSTRÖM KVAR I HALMSTADS BK

Halmstads BK:s ledare Bengt Winge dementerar kategoriskt en stockholmsuppgift att Halmstads BK skulle ge sin tränare Helge Ahlström silkesnöret.

— Vårt samarbete är det bästa tänkbara, säger Winge.

— Hur kan nu en sådan uppgift komma? frågar vi.

— Det har troligen tillgått på så sätt att Olle Eriksson, vår tidigare tränare, i dagarna sagt upp sin anställning i Eskilstuna och förklarat sig återvända till Halmstad.

— Jag stannar i Halmstad, säger Helge Ahlström, när vi får honom på tråden i Malmö. Jag bilar som vanligt upp till Halmstad två gånger i veckan.

Laholms IF.

Friidrottsmännen har löpträning och träningspromenad i kväll kl. 18.00. Omklädning och bastu på idrottsplatsen.

Nya frackar
och HATTAR
i alla storl.
till
uthyrning

LINDBERGS
Tel. 10155 MARKARYD

Udda herrvästar
i pigga modeller och tyger.
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

Markaryds Bio

Fredag, lördag och söndag kl. 8.
TA' I TRÄ
med Danny Kaye och May Zetterling.
Barnförbjuden.

Nästa program
STORSTADSHAMN
Om denna film skriver Sv. Dagbladet. "En av de finaste filmer Hollywood släppt ut på många år".

Sportline
med
TEDDY

Kraftfull och manlig i linjerna är den här kvalitetsjackan i höftlång Sportline-modell. Den är sydd i högklassig bomullsgabardin med krage och foder av tät och mjuk ylleteddy i två nyanser.
A. Dahls Eftr.
ANDERS G. LIDBERG
Markaryd.
Tel. 10110 bost. 10102
BÄSTA INKÖPSKÄLLA!

Markaryds landskommun höjer skatten.

Kommunalnämnden i Markaryds kommun har nu avlämnat sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1956. Förslaget slutar på 339,860 kr och utdebiteringen föreslås till 3:50 per skattekrona vilket betyder en höjning av skatten med 40 öre. Skattehöjningen motiveras med att man behöver täcka en brist i årets stat. Till kommunalfullmäktiges förfogande finns reserverade 20,750 kr och till skattereserven har avsatts 30,000 kr.

Tunn, smidig Elasta
DAMSTRUMPA
Endast 7:90.
YNGVE OLSON
MARKARYD. Tel. 10068.

GYNNA
Laholms Tidnings annonsörer.

Markaryds Folkhögskola

har nu avlämnat sin redogörelse för skolans femte år och av denna framgår att antalet elever i första och andra årskursen utgjorde 61 st. Statsstipendier har tilldelats 37 elever med sammanlagt 13,231 kr. Statligt studiebidrag, vilket utan behovsprövning utdelats såsom inackorderings- eller kostbidrag utgjorde 10,407 kr. 23 elever från Kronobergs län har av dess landsting mottagit sammanlagt 752 kr såsom bidrag till inköp av studielitteratur. Ett stort antal extra kurser och konferenser har hållits på skolan. Således har Träindustrins Branschorganisation hållit två företagsekonomiska kurser, Träindustriförbundets arbetsledarkurs med 28 deltagare, Skånska Cement AB:s arbetsledarkurs med 27 deltagare, Studieledarkurs i hembygdskunskap, anordnad av Samfundet för hembygdsvård och Samverkande bildningsförbunden med 20 deltagare, Hembygdskurs, anordnad av Samfundet för Hembygdsvård samt hembygdsförbunden i Hallands, Jönköpings och Kronobergs län med 18 deltagare, Sveriges Träindustriförbunds ackordskonferens med 9 deltagare och Sveriges Pappersbruksförbunds arbetsledarkurs med 30 deltagare. Under sommaren 1955 har skolbyggnaden undergått en välbehövlig renovering i form av utvändig målning. Det nya elevhemmet Svalgården har under året tagits i bruk. Skolan har under året fått mottaga många gåvor. Således har disp. Ernst Andersson ställt medel till förfogande för inköp av en komplett ljudfilmsanläggning och Sveriges Papperbruksförbund har överlämnat en bokgåva till ett värde av 6,000 kr.

Markaryds bio

visar i kväll t. o. m. söndag den hejdlöst roliga filmen "Ta i trä" med Danny Kaye och May Zetterling i huvudrollerna. Filmen är inspelad i färg. Nästa program blir den strålande filmen "Storstadshamn".

Skottorp

Lottakåren

har haft årsmöte. Av årsberättelsen framgår att kåren skickat 31 julpaket till arbetsstugan i Bäverbäck, Norrbotten. Beslutades sända liknande julpaket även i år. Årets räkenskaper, som balanserade på 1,558 kr godkändes. Avgående styrelseledamöter, fröken Margit Ahlström och fru Edith Ohlsson, omvaldes liksom suppl. fröken Maja Pamp. Revisorer blev fru Agnes Persson och fröken Ester Mårtensson. Ombud till lottarådets årsmöte blev förutom ordf. som är självskriven fru Ruth Lindqvist med fru Alice Elfing som suppl.

Hantverksföreningen

har hållit sitt första månadsmöte efter sommaruppehållet under ordf.-skap av styckjunkare W. Wilde som lämnade en utförlig redogörese från besöket på hantverksdistriktets årsmöte i Lidköping. Tre nya medlemmar invaldes, nämligen konditor Egon Christensen, billackerare Leo Andersen samt bilmekaniker Kjell Karlsson. Vidare beslöts anordna sedvanlig jultomtefest i början av dec. för kommunens familjer med barn. Till Laholms musikkår beslöts överlämna en gratifikation på 150:— kr. Föreslogs att göra en framställning till vederbörande myndighet om gatunamn och nummerskyltar på fastigheterna i Skottorps samhälle samt att genom annonsering i ortspressen inbjuda intresserade för bildandet av en föreläsningsförening i Karups kommun. Sist blev det samkväm.

"Elektriska strykjärnet är ännu en tämligen sällsynt företeelse och har först helt nyligen konstruerats efter många års mödosamma experiment. Man kan tvivelsutan räkna med att denna artikel kommer att få stor spridning och även i vårt land skall en komma att tillhandahållas allmänheten i alla välsorterade järn- och bosättningsaffärer".

Så stod det i en större tidning för 60 år sedan, skriver Järnhandlaren, som också erinrar om att elektriska hushållsartiklar som numera hör till det mest elementära i varje välordnat hushåll, var för något mer än ett halvsekel sedan sällsynta klenoder som endast den burgnaste klassen hade råd att införa i sitt hem.

Ny polioepidemi under uppsegling i Norrland?

UMEÅ (TT)

En polioepidemi syns vara under uppsegling i Tärna socken. De senaste dagarna har tre säkra fall konstaterats, och två fall ligger just nu på lasarettet i Umeå för observation.

Två av skolhemmen i Tärnaby är berörda, och under onsdagen isolerades elever och personal i det s. k. nya skolhemmet i Tärnaby i avvaktan på utlåtande om observationsfallen.

Dr Sivertsen i Storuman, som är t. f. provinsialläkare, råder befolkningen att i möjligaste mån undvika folksamlingar.

GÖTEBORG: Barnförlamningsepidemien i Floda med åtta fall de senaste veckorna är ett enstaka lokalt fenomen, förklarar man på sakkunnigt håll. I själva verket är året i stort sett gynnsamt med relativt få fall. Blekinge län och Älvsborgs län är svårast drabbade av sjukdomen. Landet har dock inte någon gång på de senaste 25 åren haft så låg poliofrekvens som i år. Det är knappast någon anledning till oro för polioepidemier mer detta år, då man är i slutet av sjukdomens högsäsong. — Innan polion är utrotad är det naturligt att man får små epidemier, även under ett så gynnsamt år som detta, säger medicinalrådet R. K. Bergman på medicinalstyrelsen, och prof. G. Olin, föreståndare för Statens bakteriologiska anstalt understryker att vi inte sedan 1931 haft så låg poliofrekvens som i år.

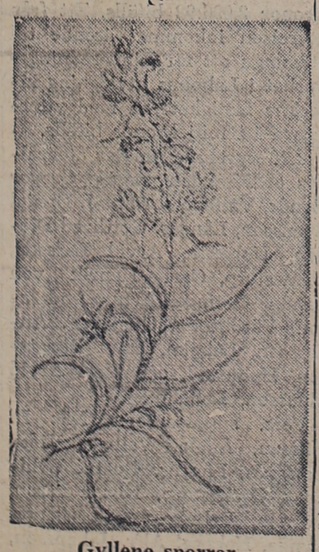
STOCKHOLM: Antalet poliofall med förlamningar uppgick under första hälften av oktober till 50 eller ett mindre än under motsvarande tid förra året. Inga dödsfall rapporteras från epidemivårdanstalterna.

Vi bygger
Ett svenskt handtag för freden

Insamlingen
SVERIGE HJÄLPER
Postgiro 90 1955

Naturglimten

Gyllene sporrar

En av höstens allra vackraste blommor är gulsporren. Den förekommer allmänt på vägkanter och torra ängsmarker över nästan hela landet, och den blommar från juli till långt in i oktober. Växten kan bli upp till en halv meter hög, men oftast är den betydligt lägre. Bladen är långsmala och sitter strödda längs stjälken, medan blommorna är samlade i en toppställd klase. Det är just blommornas form, som gett växten dess namn. De är nämligen gula och nedtill försedda med en lång sporre. Blomöppningarna slutna genom två "läppar", av vilka den undre är uppblåst och orangefärgad. En närbesläktad växtart är det som prydnadsväxt odlade lejongapet, vars namn just anknyter till de stora blomläpparna.

Gulsporrens och lejongapets blommor är sällsamt lämpade för korsbefruktning genom insekter. Bin o. d. måste tränga in i blommorna och ända ned i blomsporrarna för att hämta upp nektarn, och samtidigt fastnar frömjölet på deras ludna kroppar. När de sedan besöker nästa blomma, skakas pollenkornen lätt av där, så att de befruktar pistillen. Rikello.

Svenskt jordbruk imponerade på ryska lantbruksexperter

STOCKHOLM (TT).

Jordbruksminister Norup, statssekreterare Hegrelius och en stor del av riksdagens jordbruksutskott deltog i den mottagning som Sovjetunionens ambassad gav med anledning av den sovjetiska jordbruksdelegationens besök i Sverige.

Delegationen, som består av sju medlemmar, lämnar Sverige på fredagen efter tre veckors besök under vilket man besökt bl. a. Sånga-Säby, Ultuna, Bolinder-Munktells anläggningar i Katrineholm och Flen, Svalöv, Weibullsholm, slakteriet i Kristianstad och några svenska mönstergårdar. Ledare för delegationen har varit förste vice ordföranden i den ryska sovjetrepublikens ministerråd, agronomen Ivan Lebedev. Han uttryckte sin stora glädje över besöket i Sverige som varit givande och stimulerande ur flera synpunkter. Framför allt hade han och hans kamrater uppskattat den vänlighet och gästfrihet som de överallt mött och han hoppades på ett fortsatt ömsesidigt givande utbyte av studiebesök.

En sak som hade gjort särskilt starkt intryck på ryssarna var den goda organisationen av det vetenskapliga arbetet i Ultuna och den nära kontakt som lantbrukshögskolan upprätthåller med jordbruksproduktionen. Vidare beundrade man den svenska jordbruksbefolkningens arbetsamhet och höga tekniska standard, och man hade vid bilfärden genom Småland fäst sig vid de utmärkta resultat som småländningarna lyckats utvinna ur sina steniga åkrar.

En sak som hade frapperat var att svenskarna inte använder traktorer endast ute på åkrarna utan för transport på vägarna. Traktorsläpen med deras goda fart var tydligen något nytt för gästerna. De svenska nötkreaturs- och svinstammarna fick ett högt betyg. Hr Lebedev var särskilt intresserad av de långa, magra svinen i Skåne. De ger bättre bacon än våra ryska och vi får nog söka få fram svin som ger mindre fett fläsk, förklarade han.

Höskörden gav störst förlust

STOCKHOLM. (TT)

Den närmare uppskattning av skörderesultatet som kan göras på grundval av årets sista skörderapport, pekar på att enbart de statistiskt skönjbara skördeskadorna representerar en förlust på över 400 milj. kr, skriver tidningen Affärsvärlden. Härtill måste bl. a. läggas den produktionsminskning som står i samband med att tillväxten på betesmarkerna och återväxten på slåttervallarna varit praktiskt taget obefintlig i stora delar av landet under de svåraste torkmånaderna.

Tidningen har i första omgången räknat ut hur mycket skörden per har av olika grödor avviker från normalskörd och därvid kommit fram till följande kvantitativa mått på skördeskadorna:

	proc.
Höstvete	— 3,5
Vårvete	— 19,5
Råg	— 14,2
Korn	— 15,3
Havre	— 30,1
Blandsäd	— 15,3
Hö från odlad jord	— 22,4
Kokärter	— 53,3
Potatis	— 22,4
Sockerbetor	— 22,5
Foderrotfrukter	— 26,0

De starkaste genomsnittliga nedsättningarna i skörden har drabbat havre och vårvete bland sädesslagen samt i övrigt hö, sockerbetor, potatis, foderrotfrukter och kokärter. Bakom de utjämnande riks-siffrorna — redan i och för sig allvarliga nog — ligger mycket starkare skador i de svårast drabbade torkområdena.

I nästa omgång har den värdemässiga förlusten genom skördeskadorna räknats fram, varvid följande resultat erhållits:

	milj. kr
Höstvete	— 7
Vårvete	— 29
Råg	— 10
Korn	— 26
Havre	— 82
Blandsäd	— 32
Hö från odlad jord	— 146
Kokärter	— 9
Potatis	— 61
Sockerbetor	— 31
Foderrotfrukter	— 14

Lastbil mot tåg
Föraren svårt bränd

En 22-årig lastbilschaufför, Yngve Linder från Lund, fick ganska allvarliga brännskador vid en kollision med persontåget från Eslöv till Landskrona på torsdagseftermiddagen.

Vid en obevakad övergång 300 meter öster om Marieholms stadion körde tåget på bilen, som var lastad med betor. Tågföraren uppger att han gett signal innan övergången passerades, men signalen tycks inte ha uppfattats av chauffören. Bilen släpades med cirka 40 meter och kom i kläm under motorvagnen. Bensintanken exploderade, varvid bilen fattade eld. Den blev illa åträngen och fick bl. a. förarhytten intryckt. På motorvagnen uppstod endast obetydliga skador.

Påmklubben stängd efter polisrazzia — innehavarna åtalas

STOCKHOLM (TT)

Nattklubben La Putaine, som sedan en månad drivits i en gammal pråm vid Beckholmen på Djurgården, stängdes natten till torsdagen vid en polisrazzia. En styrka kriminalpoliser gick ombord på pråmen vid halv ett-tiden och avbröt dansen. Gästerna, ett 80-tal personer, uppmanades att lämna lokalen med motiveringen att rörelsen stred mot lagen om allmänna tillställningar. Några större mängder sprit fanns inte på pråmen, men ett ganska ansenligt lager av starköl, vin och läskedrycker togs i beslag.

Innehavarna har åtal att vänta eftersom rusdrycksutskänkningen ombord är olaglig, upplyser razzians ledare, kommissarie Sven H. Herrlin, på torsdagen.

— Nattklubbens innehavare gör gällande att spriten serverats i slutet sällskap, men det hjälper inte i det här fallet, säger kommissarie Herrlin. Polisen beslagtog vid sin razzia kl 00,30 natten till torsdagen ett 40-tal flaskor starköl, 50 flaskor vanlig pilsner och 18 buteljer lättvin. Däremot kunde man inte hitta någon starksprit ombord — trots uppgifter att whisky sålts i baren för en krona per centiliter.

Gästerna på den sjunkfärdiga pråmen, vilka fått betala 10 kr för att bli medlemmar i klubben, representerar praktiskt taget alla yrkeskategorier och flera i sällskapet är turister i Stockholm. Ett 80-tal personer fanns ombord när polisen satte stopp för verksamheten, men allt gick lugnt och friktionsfritt. Innehavarna och personalen togs i förhör, men gästerna fick avträda och har inga efterräkningar att vänta. Polisen har dock tagit hand om nattklubbens "medlemsförteckning" för den händelse någon skulle behöva anlitas som vittne i en kommande rättegång.

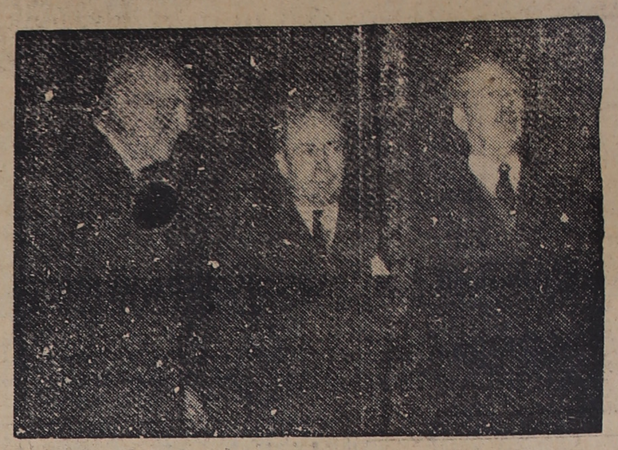
Gränsstrider runt Israel

JERUSALEM (TT Reuter)

En syrisk soldat tros ha blivit dödad vid skottväxling på torsdagen mellan en israelisk polispatrull och syriska soldater nära Israels nordöstgräns, omtalar en israelisk pressofficer.

Enligt talesmannen förekom ett nytt intermezzo på torsdagen i det demilitariserade El Auja-området vid gränsen mot Egypten. En egyptisk styrka trängde in i den israeliska delen av den demilitariserade zonen och förskansade sig där.

I El Auja-området utspelades på onsdagen flera intermezzon och enligt israeliska uppgifter dödades därvid en israelier medan tre andra sårades och två bortfördes av anfallande egyptier. Egypten skyllde intermezzona på Israel medan FN:s övervakningskommission konstaterade att Egypten hade trotsat dess order om att de egyptiska styrkorna skulle dras tillbaka från zonen.

INFÖR GENEVEMÖTET diskuterar de fyra storas utrikesministrar gemensamma problem i Paris. Här ses fr. v. Dulles, USA, Pinay, Frankrike, och Eden, Storbritannien.

Familjebidragen bör höjas anser Försvarsledning

STOCKHOLM (TT).

Starka skäl talar enligt Försvarets socialbyrå för en verklig revidering av de värnpliktigas familjebidrag, varvid inte endast levnadskostnadsfördyringen utan också den genomsnittliga standardförbättringen borde beaktas.

Byrån föreslår regeringen att lägga fram förslag om höjning av beloppen för nästa års riksdag, så att de nya bestämmelserna kan tillämpas från 1 mars 1956. Särskilt vid längre militärtjänstgöring ger inte familjebidragen skäligt försörjningsläge för de värnpliktigas familjemedlemmar, och byrån påpekar att vissa kommuner tillämpar en socialvårdsstandard som är högre än familjebidragsstandarden. Om hänsyn endast skall tas till levnadskostnadsfördyringen kommer byrån fram till en skälig höjning av 7 proc. av utgående belopp, vilket skulle innebära 5,35 kr för hustru (nu 5 kr), 3,21 för annan familjemedlem över 16 år (3) och 2,14 för familjemedlem under 16 år (2).

Fysiker—kemister nyskapar språken

Vid ett möte av den tyska föreningen för språkets främjande i Lüneburg har experterna framlagt en rapport om det tyska språkets utveckling under de senaste åren. Därvid konstaterades att en genomsnittligt bildad tysk i dagligt bruk använder högst 20,000 och minst 2,000 ord.

Mera nytt är fastställandet att den modärna litteraturen nöjer sig likaså med omkring 20,000 ord, i stället för de tyska klassiska författarnas 50,000—100,000 ord. Språkets förnyelse sker numera enbart inom naturvetenskapen och inte längre med hjälp av dikten och prosalitteraturen. En fysiker t. ex. kan inte utöva sitt yrke med mindre än 50,000 ord. Kemisten är tvungen att under sina studier och vid utövandet av yrket göra bruk av omkring 100,000 olika ord.

Föreningen konstaterar att dessa förhållanden osvikligt leder till att det tyska språket liksom alla andra civiliserade språk i stigande omfattning blir beroende av naturvetarna och upptar i sig de internationella ord som vetenskapsmännen i alla länder använder. Bland sakkunskapen råder ingen enighet om företeelsens innebörd. Det finns språkvetenskapsmän som anser att språkets uttryckskraft och nyansrikedom ökar på grund av det internationella vetenskapsspråkets växande inflytande medan andra beklagar att det klasiska och rena språket viker undan för det modärna bildspråket som blir internationalistiskt, tekniskt och vetenskapligt.

De tyska språkforskarnas konstateranden borde stå i överensstämmelse med liknande observationer rörande de andra västerländska språken.

Justitieminister Jens Christian Hauge inlade på tisdagen sin avskedsansökan sedan stortinget med 72 röster mot 66 avvisat ett förslag från justitiedepartementet i en sak som gällde efterbetalning av lön åt tidigare medlemmar av nazistpartiet Nasjonal Samling. — Justitieminister Hauge.

Film om avrättad mannekäng

I filmstudion i Elstree började i dagarna inspelningen av en film vars händelser alluderar på den kända tragedin Ruth Ellis. Den vackra mannekängen Ruth Ellis avrättades i somras sedan hon hade dödat sin trolöse älskare. Avrättningen av en kvinna som i varje annat land med stor sannolikhet skulle ha frikänts eller fått mindre fängelsestraff, upprörde då den engelska och därutöver hela världens opinion. Filmens huvudroll spelas av platinablonda Diana Dors som i Storbritannien och samväldesländerna kallas för "de brittiska folkens svar på amerikanernas Marilyn Monroe". Diana Dors äger kurvor och kroppsliga företräden som ingen annan engelsk filmskådespelerska och förstår att bli inblandad i talrika skandalhistorier. Hon har hittills uppträtt i många dåliga filmer och ju sämre filmerna var desto större blev hennes personliga popularitet. Nu får hon tillfälle att visa att hon utöver kurvorna och platinahåret också äger skådespelartalang, vilket hon ofta har påstått, fastän ingen riktigt velat tro på det.

Kölappar på posten?

En stockholmare har hos poststyrelsen framkastat tanken om nummerlappssystem av något slag vid postkassorna så att kunderna kan få sitta i kö. Att stå i postkö är irriterande för kunden, menar han. Även om kunden ser hur posttjänstemannen arbetar i sitt anletes svett på andra sidan disken tycker han att tiden kryper fram innan det blir hans tur. Tio minuter i kö är alltid långa tio minuter, och måste man därtill köa på sina ben blir minuterna även svåra. Den långa raden av allvarliga kundögon irriterar också tjänstemannen. Då de posthus, som byggs nu för tiden, i regel har ganska stora utrymmen för allmänheten skulle man kunna tänka sig utplacering av soffgrupper där kunden — efter att vid kassan ha hämtat en nummerlapp — kunde slå sig ned och läsa en tidning medan han väntar på sin tur. En diskret signal borde kunna annonsera nummerbytena på ljustavlan vid resp. kassa. Vid mindre postanstalter kunde det räcka med en vilobänk och ett nummersystem av enklare modell. Huvudsaken är att kunden får sitta i kön och att kassatjänstemannen slipper ha mer än en eller annan kund framför luckan.

Förslagsställaren tycker att saken vore värd ett experiment på något postkontor. Postgirots system är ju utmärkt men går kanske inte att alldeles kopiera vid en postanstalt.

Har Du gjort Ditt för

Insamlingen
SVERIGE HJÄLPER
Postgiro 90 1955

Stormarknad i Båstad i morgon

När det gäller kläder

KOSTYMER, helyllekamgarn kr. 155:— 165:— 175:—, 185:—.
ULSTRAR och **PALETAER** kr. 140:—, 150:—, 160:—, 170:—, 180:—.
HERRKAPPOR, bomullsgabardin, Melka med yllefoder.
SKINNJACKOR från kr. 99:—.
Låt oss visa Eder de aktuella nyheterna från **Elson, Clubman** och **Lejonmärket.**
HERR- och **GOSSJACKOR** från **Melka och Libo** vilka fabrikat garanterar de rätta modellerna och priserna.

HUGO I övrigt allt för Eder ekipering.
W *Dam- Herr- Barnskor*
JÖNSSON Tel. 70211 BÅSTAD

Köpmansgatan i Båstad med kyrkan i bakgrunden.

Ny strumpfabrik i Båstad inflyttningsklar på nyåret

Firman Cotton strumpor i Göteborg skall som bekant etablera en strumpfabrik i Båstad, och det är Båstadsfirman Höjmans Byggnadsbolag som fått i uppdrag att uppföra fabriksbyggnaden. Arbetet påbörjades i somras och nu är grunden och bottenvåningen klara. Dessutom har fasaderna uppmurats.

Fabriken kommer att bestå av en byggnad, vilken blir 40 met. lång och 23,5 met. bred. Den uppföres i tegel och siporex och kommer att inrymma två stora maskinhallar samt kontors- och personalutrymmen.

Den är belägen ungefär i Båstads centrum vid sidan om den nya telestationen. Byggnadsbolaget räknar med att fabriken skall vara inflyttningsklar någon gång på nyåret.

DEN NYA

Nestle-

PERMANENTEN

med

LANOLIN

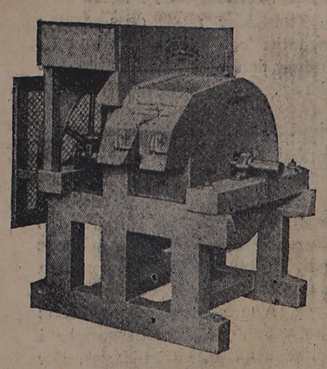
OBS! En Nestle-permanent med lanolin kostar inte mera.

Även det sprödaste hår får nytt liv genom Nestles nya lanolinpermanent. Redan under permanentbehandlingen tillföres håret just den mängd lanolin som gör det friskt och levande.

Fricks Frisérsalonger

Tel. 70343 BÅSTAD Tel. 70343

NIRVANA-KVARNEN

Sammälds- och **gröpkvarn** med vertikala stenar. Lågt pris. Solid konstr. Stor avverkningsförmåga. Storlekar för såväl större som mindre gårdar.

Begär broschyr.

Försäljes i n.v. Skåne och södra Halland av

Firma C. KRUSE
BÅSTAD
Tel. 70003 Tel. 70003

Stormarknad i Båstad i morgon

I morgon lördag är det höstmarknad i Båstad, och kommer det vackra vädret att stå sig, kan man säkerligen räkna med en hel del besökare.

Båstads höstmarknad har även den gamla traditioner och har av ålder varit en samlingsplats för södra Hallands och Bjärehalvöns bebyggare. Affärsmännen stå väl rustade med bra lager och god sortering, och annonserna å denna avdelning ge allmänheten goda tips för vart man skall vända sig vid köp av den eller den varan.

Marknadsbesökare

Se vår stora sortering i
KAPPOR, TEDDYJACKOR.
LÅNGBYXOR av Algots och Melkas välkända fabrikat.
UNDERKLÄDER. STRUMPOR.

Båstads Barnbeklädnadsaffär
Tel. 70370 BÅSTAD Tel. 70370

Se höstnyheterna

HERR:
BYXOR, diagonal 28:50, POPLINROCKAR med yllefoder 89:—. Den populära FILT-CAPSEN i grått, brunt, grönt SKINNJACKOR i svart och brunt m. m.

GOSS:
BYXOR, JACKOR, SKJORTOR m. m.

WESTERLINDS EFTR.
HERR- & GOSSEKIPERING
Tel. 70051 Båstad Tel. 70051

Kyrkofullmäktige

i Båstad hade sammanträde i tisdags.

Till begravningshjälp åt framlidne kyrkovaktmästare John Hanson anslogs 400 kr.

Beträffande anslag till den nyinköpta stiftsgården i Båstad hade kyrkorådet föreslagit att av innevarande års budget upptagna medel för oförutsedda utgifter anslå 500 kr till stiftsgården, att överlämnas vid densammas invigning.

Vid ärendets behandling erinrade hr Sten Eklundh om att Båstad är hårt ansträngd vad det gäller skatter och yrkade avslag, vilket förslag han dock tog tillbaka då hr Hilbert Johansson erinrade om att i nästa års stat upptagits 1,500 kr till ändamålet i fråga och att det om denna post kunde väntas en viss jämkning. Fru Karin Lundin hade varit församlingens representant vid stiftsmötet i Lund och ansåg att det var både en ära och en förmån för Båstad att ha stiftsgården inom sitt hank och stör. Indirekt kommer församlingen och samhället att dra nytta av detta och hon ansåg att Båstads församling skulle vara bland de första att anslå medel i enlighet med biskopens cirkulärskrivelse. Några medel att tala om fanns inte i förväg och stiftsgården skall underhållas och drivas. Fru Lundin yrkade bifall till kyrkorådets förslag. Hr Marcus Jönsson var av samma åsikt som fru Lundin, liksom hr Philip Hjorth och kyrkorådets förslag segrade därför utan votering. Hr Philip Hjorth gav uttryck åt sin förvåning att skatten, trots höjda skattekronor, måste höjas. Båstad har länge skyltat med den högsta skatten i länet och när nu den borgerliga kommunen gått in för skattesänkning var det tråkigt att den kyrkliga behövde höjas så pass att den sammanlagda skattesänkningen endast skulle bli 15 öre. Sedan ordf. samt hr Adrian lämnat en del förklaringar till att skattehöjning måste företagas och bl. a. då nämnt att 5,000 kr upptagits till en allmän investeringsfond begärdes ordet av hr Kjellberg, som var av den åsikten att man inte kunde komma ifrån den föreslagna skatteökningen.

Slutligen beslöts att anta det uppgjorda statförslaget med de ändringarna att summan till "pastorsämbetets församlingsvård, inkl. bidrag för utgivande av församlingsbladet" sänktes från 1,500 kr till 1,000 kr samt att orden "inkl. bidrag för utgivandet av församlingsbladet" utgick. Anslaget till stiftsgården stannade vid 1,000 kr mot kyrkorådets föreslagna 1,500 kr. Skatten fastställdes till 43 öre per skattekrona.

Pastoratstämma med Båstads och Hovs församlingar

hölls i tisdags. Syneprotokollet för prästgården i Båstad godkändes och överförandet av medel i årets stat till reservationsanslag gick också smärtfritt men vid budgetbehandlingen uppstod diskussion och i statförslaget gjordes en del ommöblering av medlen. Prästgårdens underhåll ökades med 500 kr. En post lydande "till kyrkorådets förfogande" fick ett tillägg "för representation och dylikt". I övrigt godkändes staten som slutade på 67,967 kr. Utdebiteringen, 50 öre, fördelar sig: allmän kyrkoavgift 11 öre, församlingsavgift 20, till kantorslönen 10 och till övriga utgifter 9 öre.

Båstad väntar byggnadstillstånd för två storbyggen – hyreshus och skola

Som bekant har Båstad planlagt uppförande av både ett nytt stort hyreshus och en ny skola. Båda byggnaderna är ritade och kostnadsberäknade och tomter har utsetts. Man väntar nu på byggnadstillstånd och tror vid kommunalkontoret att åtminstone hyreshuset skall kunna påbörjas kommande vinter.

Hyreshuset skall uppföras på tomten vid sidan om den stora nybyggnaden som har uppförts i närheten av ålderdomshemmet. Huset har kostnadsberäknats till omkring 600.000 kr. Det skall uppföras i två våningar och skall inrymma 22 lägenheter. Lägenheterna blir på 1, 2 och 3 rum.

På ett sammanträde i kommunalfullmäktige i årets början fattades beslutet om att ny skola skulle byggas. Även den har ritats och kostnadsberäknats men det dröjer nog länge innan detta projekt kan påbörjas. Det är ju för närvarande rätt svårt att få i gång skolbyggen. Det planlagda bygget kommer att kosta ungefär 1.5 milj. kr.

NÄR RADION KRÅNGLAR

ANLITA OSS FÖR REPARATION.

Vi har **rörvoltmätare, rörprovare, kapacitets- och motståndsmätare samt erfarenhet från tusentals felaktiga apparater.**

Nils Perssons Radioaffär
Tel. 70363 BÅSTAD Tel. 70363

OLJEELDNING

för VILLOR, FASTIGHETER o. INDUSTRIER
— Ring oss och vi göra ett besök. —
Vår erfarenhet Eder garanti.

Rörbolaget Alfred Ekelund
BÅSTAD Tel. 70030 och 70930

UPPÄTNA KYRKBÖCKER.

Termiter har ätit upp de gamla kyrkböckerna i Gatooma i Rhodesia. Kyrkoherden har därför börjat utarbeta ett nytt register över alla vigslar, som förrättades mellan 1910 och 1944. Han har annonserat efter alla de par, som vigts i kyrkan under dessa år. Svar har kommit från alla håll i Rhodesia och Sydafrika. De flesta av paren har begärt att få genomgå vigselceremonin på nytt så att den nya anteckningen i kyrkoboken skall bli "riktig". Kyrkoherden har accepterat idén och tycker det är lämpligt att alla de gamla paren förnyar sina löften till varandra.

Båstads idrottsplats står nu snart färdig

Är i sin helhet kostnadsberäknad till 130.000 kronor

Arbetet med Båstads nya idrottsplats har nu kommit så långt, att den kan användas för allmän idrott. Fotbollsplanen beräknas dock ej bli färdig förrän på sensommaren nästa år, då idrottsplatsen i sin helhet kommer att invigas. Åskådarläktare kommer även att uppföras, först en mindre vilken emellertid sedan kommer att tillbyggas.

Det är även meningen att uppföra en omklädningspaviljong, ett arbete, vilket kommer att börjas redan den 1 nov.

Anläggningskostnaderna beräknas till 130.000 kr. av vilket belopp kommunen skall betala en del. Av tipsmedel har utlovats 30.000 kr.

Som tränare i allmän idrott har man lyckats förvärva polisassistent Gustaf Strand, Båstad, tidigare svensk o. nordisk mästare i längdhopp, och han håller nu som bäst på med att träna ungdomarna.

Höstmarknaden

hos

EFFIE NILSSONS EFTR.

Ärade damer tag del av vårt rikliga lager. av moderna varor.

PARALLELLOKOFTOR och JUMPERS leder även i år.

Båstads El-affär

Tel. 700 91 o. 70 761 Carl Bengtsson Tel. 700 91 o. 70761

ELEKTROLUX: KYLSKÅP, ASSISTENT och TVÄTTMASKINER.

ELSPISAR. BELYSNINGSARMATUR i stor sortering.

— INSTALLATIONER —

Elektrifiera Edert hem och hushåll

Oljekaminer

av välkända fabrikat såsom:
OIL HEAT, VIKING och **KOCKUMS** m. fl.

Firma C. KRUSE
BÅSTAD
Tel. 70003 Tel. 70003

Passa på att klä om Edra gamla möbler

innan julbrådskan börjar.

Vi har stor sortering av vackra tyger i alla prislägen.

Egen tapetserareverkstad.

Fria transporter.

Holms Möblering
(GUSTAF HOLM)
Tel. 70234 — Båstad.

HUSFÖRHÖR.

Det var den s. k. goda tiden när husförhören hölls i tur och ordning på bondgårdarna, berättar tidningen "Skogsmannen". Vid ett av dessa husförhör var det en liten pojke som blev tillfrågad av prästen om han kunde läsa Fader vår eller någon bordsbön. Pojken kunde intetdera.

— Men, säger prästen, har inte din mor lärt dig någon bön när du äter?

— Jag får aldrig någon mat, svarar pojken.

— Vad lever du av då? undrar prästen.

— Jag brukar få skrapa grytan, när de andra äter, fortsätter pojken.

— Vad säger din mor till dig då?

— Sota inte ner dej unge, blev svaret.

— Har han ett stort ordförråd?

— Ja, han gifte sig med ett.

Damhattar

såväl svarta som kulörta i höstens färger.

KLÄNNINGAR, KJOLAR, BLUSAR
m. m.

Sällströms Modeaffär
Tel. 70052 BÅSTAD Tel. 70052

MALEN

SPANNMÅL, MJÖL, FODER och GÖDNINGSÄMNEN

Kol, Koks och Ved, Torvströ och Cement i lager.
ELDNINGSOLJA.

Ragnar Johansson
Tel. 70117 BÅSTAD Tel. 70117

SE och PROVA våra

SVÄNGBÄDDAR

från 460:— med BÄDDMADRASSER.

NI BLIR BELÅTEN OM NI KÖPER DEM I

HOLMS MÖBLERING
Gustaf Holm
Tel. 70234 BÅSTAD Tel. 70234

RÖRLEDNINGAR

NYANLÄGGNINGAR, REPARATIONER, RITNINGAR och PROGRAMHANDLINGAR

Försäljer:
VASCATOR TVÄTT- och STRYKMASKINER.
Billiga priser. Förstklassigt montage.

Rörbolaget Alfred Ekelund
BÅSTAD Tel. 70030 och 70930

Gynna LT:s annonsörer

Gynna LT:s annonsörer

Norden får Moralisk upprustning 300 kommer med Försvinnande ön

STOCKHOLM (TT).

En världsaktion för moralisk upprustning, bestående av 300 personer från 28 länder, har inbjudits av ledande män från Sverige, Danmark, Norge, Finland och Island att komma till Norden under de närmaste veckorna. Aktionens mål är att skapa "en renässans i Europa som kommer att omdana historien".

Ecklesiastikminister Iver Persson har sänt en inbjudan till Frank Buchman, initiativtagare till Moralisk upprustning, att föra världsaktionen hit som "ett anmärkningsvärt initiativ för att skapa bättre mellanfolkliga relationer". Brevet fortsätter: "Vi är övertygade om att ett sådant besök med skådespelen 'Den försvinnande ön' och 'Frihet' skulle vara av stort värde för vårt land och för internationell samhörighet och förståelse."

I inbjudan deltar tillsammans med ecklesiastikministern ordföranden i Svenska Lantmännens Riksförbund, Einar Sjögren, direktör Åke Wetterlind och ordföranden i Elektrikerförbundet, Fritz Dahlquist. De utgör en del av en stor inbjudningskommitté från Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island, som håller på att utformas.

Världsaktionen kommer att vara i Stockholm i mitten av november och kommer troligen att därefter besöka de övriga nordiska länderna.

"Den försvinnande ön",

ett musikspel med en internationell trupp på 80 personer, har deltagit i aktionen denna sommar i 16 asiatiska och afrikanska huvudstäder på inbjudan av presidenter, statsministrar och regeringsledamöter. Bland dessa var Japans premiärminister Hatoyama, Burmas premiärminister U Nu, Filippinernas president Magsaysay, överste Nasser i Egypten och Turkiets premiärminister Menderes. I Iran anordnade scahen ett framförande i en för ändamålet uppförd teater i palatsets trädgård och öppnade för första gången sitt palats för offentligheten vid en rad föreställningar.

I Kenya framträdde hela styrkan på ett massmöte för 7,000 kikuyu — de första tillåtna sammandragningarna av en sådan storlek sedan oroligheterna började. De talade också till 1,400 interner i Athi River, interneringslägret för de mest fanatiska Mau Mau-ledarna, där 500 under inflytande av moralisk upprustnings idéer avsvurit sig Mau Mau-eden.

Löser världens problem

Kända skådespelare ställer sig gratis till förfogande för "Den försvinnande ön", vilket skådespel framställer en lösning till de problem som de fyra stora står inför i Genève. Bland dessa skådespelare befinner sig bl. a. Reginald Owen, Hollywood-skådespelare sedan 50 år tillbaka, som har spelat med i 150 filmer, Ivan Menzies, stjärna i den australiska D'Oyley Carte Opera Company och Ole Olsen i det amerikanska teaterteamet Olsen & Johnsen.

"Frihet", det andra skådespelet, som kommer till Sverige, har skrivits och producerats av afrikaner. Ordföranden för 10,000 afrikanska lärare i Sydafrika, kikuyuhövdingar, STF-ledaren för oppositionen i Guldkustens parlament och studentkårsordföranden vid Nigerias enda universitet är med i skådespelartruppen.

Dessa skådespel ges för närvarande i Genève inför en entusiastisk publik, däribland diplomater och medlemmar av Förenta Nationerna. En journalist från Ge[illegible] skådespelen att de visar "en häpnadsväckande insikt i världens väsentliga problem".

Har Du gjort Ditt för

Insamlingen

SVERIGE HJÄLPER

Postgiro 90 1955

Människan inte bilen olyckstaktorn nummer ett

STOKHOLM (TT)

Av de tre olycksfaktorerna människan fordonet och vägen är människan den i särklass främsta: nio av tio trafikolyckor beror på den mänskliga faktorn. Detta enligt en orsaksundersökning som lagts fram av Trafiksäkerhetsföreningen i en publikation "Motorfordonsolyckor med personskada". Till grund för undersökningen ligger skadefall som inträffat som anmälts till trafiksäkerhetsbolagen 1952. Av särskilt intresse är de ändringar i fråga om olycksfaktorerna som kan iaktas, om man jämför denna undersökning med en liknande som gjordes av föreningen för några år sedan på basis av skademateriał från 1947.

Sommaren är trafikfarligast och bland veckans dagar har lördagen de högsta olyckssiffrorna. Det fastslog redan 1947 års undersökning och det fastslås nu på nytt. För söndagen, som 1947 uppvisade ett minimum av olyckor, har nu en omsvängning skett och söndagen kommer nu som god tvåa bland veckans dagar, sannolikt beroende på att allt större befolkningsgrupper fått tillgång till bil eller motorcykel även för fritidsbruk. Det är framförallt personbilarna och motorcyklarna som ökat sedan 1947, vilket satt djupa spår i olycksstatistiken.

Fördelningen av motorfordonsolyckorna på dygnets olika timmar visar god överenskommelse för de två undersökningsåren. Olycksfrekvensen springer plötsligt upp vid arbetstidens början, stiger sedan gradvis och når sin absoluta topp under eftermiddagstimmarna, då rusningen är som störst.

Trots att landsbygden har mindre tät trafik förekommer det där fler dödsolyckor genom motorfordon än i tätorterna. Redan 1947 års undersökning fastslog detta och i den nya undersökningen framträder förhållandet ännu mer markant. I fråga om olyckor med annan personskada som följd än dödsfall är förhållandet däremot det omvända. Tätorterna har i båda undersökningarna nära nog dubbelt så många olyckor av sistnämnda slag som landsbygden. Motorfordonsolyckorna är alltså fler i tätorterna men de som inträffar på landsbygden är oftare svårare, vilket till större delen torde bero på högre hastigheter ute i landet. Naturligtvis händer svåra olyckor även vid låga hastigheter. Detta gäller främst vid påkörning av fotgängare eller cyklister. I undersökningsmaterialet förekommer åtskilliga barndödsfall, vilka inträffat vid starten, då hastigheten varit ringa.

Den ökade motoriseringen har medfört en väsentlig förskjutning beträffande olyckornas uppkomstsätt. I 1947 års material var kollision mellan motorfordon och cyklist den största gruppen. Materialet för 1952 visar däremot att kollision mellan två eller flera motorfordon är den vanligaste orsaken till personskada. Dödsfallen drabbar alltjämt främst de oskyddade fotgängarna.

Antalet kollisioner mellan motorfordon med personskada som följd har ökat med 166 procent sedan 1947. Att svårighetsgraden skärpts framgår av antalet händelser som medfört dödsfall stigit med mer än 200 procent. Som jämförelse kan nämnas att det totala antalet olyckor med personskada stigit med 69 procent och antalet dödsolyckor med 38 procent.

Antalet skadefall som beror på kollision mellan motorfordon och tåg vid järnvägsövergång är båda åren procentuellt sett tämligen ringa: i den senaste undersökningen 0,3 procent av hela antalet redovisade olyckor, motsvarande siffra i 1947 års undersökning var 0,8 procent. I stället har dessa olyckor helt naturligt genomgående haft svåra följder.

I 1952 års undersökning har inte mindre än 19 dödsolyckor helt eller delvis orsakats av defekta bromsar. Antalet fall med fordonsdefekter som olycksorsak uppgår till 7,3 procent av hela antalet undersökta fall. I åtskilliga har bristfälligheten varit känd för föraren vid färdens början.

Undersökningen redovisar även vilka fel hos motorfordonsförarna som är de vanligaste orsakerna till att olyckor inträffar. Gruppen lastbilsförare har en gynnsammare "felprocent" än genomsnittet för övriga grupper. En med hänsyn till omständigheterna för hög hastighet är den främsta orsaken till dödsolyckorna (21,6 proc.), närmast följd av fel vid utfart på väg eller vid kursändring (17,4 proc.). — Cyklisternas vanligaste felhandlingar är fel vid utfart på annan väg och fel vid kursändring.

Antalet olyckor med straffbar alkoholpåverkan hos föraren i den senaste undersökningen stämmer väl med det resultat som kom fram vid 1947 års undersökning. Någon ökning procentuellt sett har inte skett. Hos omkring 3 procent av förarna har straffbar spritpåverkan bidragit till olyckan. Om man bara ser på olyckorna med dödlig utgång blir procentsatsen något högre. Trötthet hos föraren som orsak till trafikolyckor har man i båda undersökningarna funnit påvisad i ett icke obetydligt antal fall. Det synes i huvudsak vara fråga om rätt höggradiga trötthetstillstånd, uppkomna genom långkörning eller av andra, ibland oklara orsaker.

De yngsta och de äldsta är mest utsatta för risker att dödas i motorfordonsolyckor. I åldrarna mellan 7 och 64 år har 3,8 till 6,7 procent av de skadade dött genom olyckan medan i åldersgrupperna 0—6 år och över 64 år motsvarande tal är 14,5 och 15,9 proc.

Bland de skadade är relationen mellan män och kvinnor 2 till 1 i båda undersökningsårens material. Om man bara ser på dödsolyckorna är männens dominans ännu mer markant, i 1947 års undersökning utgjorde männens andel sålunda 73,5 procent och i 1952 års undersökning 78,5 procent.

Meteorologisk ballong av ny typ

Inom den militära väderlekstjänsten i Amerika har man börjat använda ett slags ballonger, som stiger dubbelt så snabbt som de hittills använda. Bilden visar hur en ballong av förstnämnda slaget släppes upp med sin lilla radiosändare, som utsänder uppgifter om luftens fuktighet, tryck och temperatur på olika höjder etc. Apparaterna till vänster är mottagarna, som uppfångar radiovågorna från sändaren. Vanligen stiger en sådan ballong till 25 km. höjd, där den brister, varefter de meteorologiska instrumenten dalar till jorden i en liten fallskärm.

"Statsbutik" av Tu Tsiang.

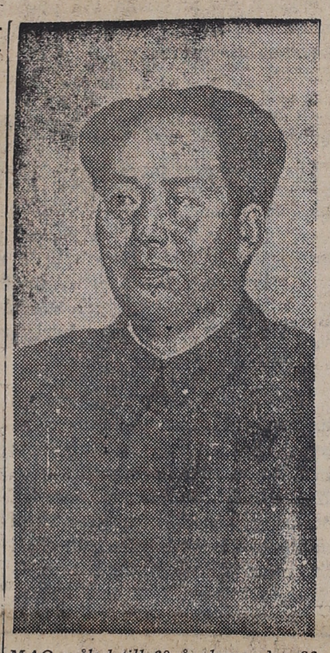
Kinas befolkningspolitik

I.

Med vidstående artikel om Kinas befolkningspolitik inleder vi i dag en artikelserie om det moderna Kina och dess roll i världspolitiken. Serien är skriven av författaren Carl Elof Svenning som är en av vårt lands mest framstående kännare av utvecklingstendenserna inom det östliga maktblocket.

De närmast följande artiklarna blir: Kinesisk järnvägsoffensiv mot väster, Kolchozsystemet avvecklar jordreformerna, Kina industrialiserar, Kommunistideologin tillspetsas, Kina och framtiden.

Kina är ett folkrikt land. Det beräknas ha ungefär tre gånger så många innevånare som Sovjetunionen. I denna befolkningsöversikt ligger ett av de stora framtidsproblemen för östblocket. Och till saken hör då att Sovjets landområde är så mycket större än Kinas. Enbart ryska Asien är två gånger så stort som Kina. Men folkmängden i Sibirien är så liten att Kina på sitt betydligt mindre jordareal har ett tio gånger så stort invånarantal. Å andra sidan är huvudparten av Kina nästan lika glest befolkad som Sovjetasien. Större delen av det till närmare sex hundra miljoner uppskattade kinesiska folket bor nämligen inom ett jämförelsevis smalt kustområde i landets nordöstra del.

MAO målad till 60-årsdagen den 26 december 1952 av Sovjet-armeniske konstnären D. A. Nalbandian.

Mellan det egentliga Kina och det europeiska Ryssland finns det därför ett stort befolkningstomrum. Detta är en av de viktigaste olikheterna mellan östblocket och den övriga världen. Indiska halvön och Indonesiens övärld i Syd- och Sydostasien har exempelvis en befolkningstäthet som erinrar om Kinas. Men där finns inga glesbebyggda områden. Med sin överbefolkning börjar därför indierna kasta blickarna på Afrika, och indonesierna söker tränga närmare det relativt folktomma Australien. Sådant kan lätt leda till internationella komplikationer. På liknande sätt förhåller det sig i den trånga, överbefolkade Nildalen. Runtomkring den finns vidsträckta ödemarker. Men de utgörs av öar som väl aldrig kommer att kunna bebos. Vad som utmärker befolkningstomrummet i det inre Asien är däremot att det kan utfyllas, att Kina och Sovjet kan förflytta en del av sin befolkning dit.

Folkflyttningar österut under tsartiden

Denna möjlighet har teoretiskt ett funnits sedan århundraden. Före 1949 har det emellertid nästan bara varit ryssarna som begagnat sig av den. Redan under tsartiden ägick en utvandring av ryska bönder till Sibirien, och fångar skickades att arbeta i gruvorna där. Sovjet har fortsatt denna befolkningspolitik. Den har tidvis haft karaktären av väldiga folkförflyttningar. Från de baltiska republikerna har det exempelvis skett sådana tvångsöverflyttningar. Också inom Sovjetasien har stora omflyttningar ägt rum. Strax före andra världskriget flyttade ryssarna två hundra tusen koreaner från deras ursprungliga hem nära den dåvarande japanska gränsen. Dessa koreaner fick bosätta sig i ryska Centralasien norr om Persien och Afganistan många hundra mil från sitt hemland.

Trots sin överbefolkning har Kina inte sökt företa en liknande kolonisering av sina glesbefolkade västra områden. Av ålder har kineserna tvärtom isolerat sig från dem. Den kinesiska muren — världens största byggnadsverk — står kvar som ett vittnesbörd om detta. I stället har de sökt finna lättnad för sin överbefolkning i emigration. På så sätt fick Formosa en gång i tiden sin kinesiska befolkning. En betydande kinesisk emigration har ju också ägt rum till Sydostasien, till Indokina, till Tailand, till Indonesien, till Malackahalvön. Med sin idoghet och sin affärsskicklighet har kineserna där ofta samlat stora förmögenheter och därigenom väckt den inhemska befolkningens ovilja. En kinesisk utvandring av något annan art har Burma upplevt efter Maos seger över Chiang Kai-shek. Stora grupper kinesiska nationalisttrupper flydde då till Burma där de hållit sig kvar och utgjort ett befolkningsproblem.

Mao — hunnerättling

Men sedan Mao bildat den kinesiska folkrepubliken i oktober 1949 har det tagit slut på emigrationen från Kina bortsett från den roll i det sammanhanget som de s. k. kinesiska frivilliga kan ha spelat i Korea och Indokina. Mao har i stället kastat sina blickar på det glesbefolkade västra Kina och Tibet. Möjligen har han speciella förutsättningar att göra det. Hans namn vittnar om att han kan tillhöra det mongoliskt-hunniska befolkningsskikt som ända in i våra dagar levat kvar som en folkspillra i centrala Nordostkina och av kineserna betraktats som utlänningar. Historien förtäljer nämligen att namnet Mao förekommit bland dessa hunner och i Kina en gång haft nästan samma klang som namnet Attila i Europa. Det kan förklara Maos för en kines mindre vanliga militära intressen, och det kan förklara att han kastat sina blickar på mongolernas gamla härvägar i Centralasien mellan Kina och Kaspiska havet.

En annan och mera konkret orsak till att Mao börjat intressera sig så mycket för Västkina ligger på det ekonomiska planet. Kina är fortfarande ett bondeland. Fast kineserna på ett tidigt stadium började syssla med teknik och gjorde många märkliga uppfinningar — såsom kompassen, krutet, boktryckarkonsten och sidenväveriet — som andra folk senare utnyttjat, har de aldrig själva brukat sin tekniska begåvning till att skapa en mekaniserad industri. En av de viktigaste orsakerna har väl varit den stora tillgången på mänsklig arbetskraft och den relativa bristen på närbelägna energikällor som behövs för industri. Nu har det visat sig att Kinas västra provinser äger stora fyndigheter av kol och olja och i de mellanliggande bergiga områdena finns det rikligt med vattenkraft att utnyttja. Tidigare var emellertid dessa västra områden skilda från det egentliga Kina av öknar och höga otillgängliga bergsmassiv. Det var lättare att nå dem från Sovjet, och ryssarna har av allt att döma i det längsta räknat med att dessa kinesiska naturtillgångar låg inom deras intresseområde.

Kinesernas tryck mot väster oroar Moskva

I så fall har de räknat fel. Det förmodligen viktigaste som hänt i Asien under de sista åren är att Mao Tse-tung börjat skörda frukterna av en i all stillhet bedriven politik som med stora uppoffringar gått ut på att skaffa Kina tillträde till de värsta provinserna som förut stått under Sovjets inflytande och öppna vägen för en stor kinesisk folkförflyttning mot det inre av Asien som förr inte kunde locka det kinesiska befolkningsöverskottet till sig.

Ryssarna har uppenbarligen förstått vad detta omslag i den traditionella kinesiska befolkningspolitiken kan komma att betyda. De har satt igång med en intensiv nyodling av sina egna områden i Sibirien och Centralasien. Dessa stora nyodlingsprojekt motiveras med att de behövs för att Sovjets livsmedelsbrist skall kunna hävas. Men i betydande omfattning har nyodlarna rekryterats bland stadsbefolkningen i det egentliga Ryssland. Det innebär en tillströmning av rysk befolkning till de öde områdena i Sovjetasien, och denna tillströmning har fått fart just då kineserna börjar närma sig dessa områden från sitt håll.

Norditalien vill loss från det "slöa" Rom

MILANO (AEP)

Vid myndigheterna i Genua inregistrerades häromdagen ett nytt politiskt parti och dess program. För säkerhets skull upprepar partiet i sitt namn två gånger att det endast har regional karaktär. Det heter "Partito Settentrionale del Popolo Cisalpino", uttytt "Nordpartiet för det hittomalpinska folket". Finns det något "hittomalpinskt folk" och vad är meningen, frågar den förvånade observatören.

Därpå svarar partiets grundläggare och stridbare ledare dr Giorgie Zapparoli Manzoni. De cisalpinska folken omfattar italienarna i landsdelarna norr om Appenierna och söder om de schweiziska och österrikiska Alperna, d. v. s. invånarna i Ligurien, Piemont, Lombardien, Venetia och Emilia. Kärnan av detta land är en skapelse av Napoleon som i sinom tid grundade den första "cisalpinska republiken". Partiets symbol är den italienska flaggan med en karta av norra Italien och med texten "Republica Cisalpina".

Uråldrig motsättning norr—söder.

Motsättningarna mellan norr och söder i Italien är av gammalt datum. De lever kvar i sinnena sedan århundraden tillbaka och får näring av de senaste årens stormiga utveckling i norr. Partigrundandet är således inte bara kuriositet utan motsvarar en faktisk gränslinje mellan norra Italiens trägna, renliga, flitiga och högt industrialiserade folk och allt som ligger söder om Appeninerna och är vackert och rikt på historiska traditioner men bebos av ett "slött släkte", av "efterblivna och byråkratiska myndigheter" som arbetar litet och förtär mycket. Enligt det nya partiets anhängare lever Rom och södra Italien högt på nordbornas flit och skattepengar. Norditalien som oberoende republik skulle kunna bli ett av västeuropas rikaste industriländer. Dess högsta kultur, institutioner, handel, industri, vetenskap och konst har ingen motsvarighet i grannländerna. Men Norditalien tvingas bära de omätliga bördor som Syditalien representerar, dess smuts och efterblivenhet samt Roms folkrika byråkrati som varken förstår eller kan infoga sig i ett modernt samhälle. Vad som kallas italienska folket och den italienska nationen, så säger doktor Manzoni, motsvarar varken de historiska kraven eller ens den italienska frihetens syften från år 1848, då Norditaliens folk reste sig mot det österrikiska förtrycket och inledde striden för "risorgimento", Italiens återupprättande. Dåtidens patrioter ville inget Italien som omfattade söderns afrikanskt efterblivna samhälle utan de ville grundlägga en utvidgad "cisalpinisk republik".

Huvudstaden behärskas av "sydlänningar".

Huvudstaden Rom befolkas av sydlänningar. De har annat lynne, andra levnadsplåner och andra samhällsuppfattningar än norditalienarnas flertal, säger den norditalienske seperatisten, som av författningsskäl förnekar att målet med den nya rörelsen skulle vara att helt separera från det övriga Italien. Enligt 'il dottore Manzoni" som med stolthet bär sitt historiska och berömda namn, skall partiet delta i kommande lokala, regionala och parlamentsvalen, upplysa folket och insamla minst 500,000 underskrifter för en folkomröstning om den italienska författningens revision. I författningen heter det nämligen, och detta bekräftas ytterligare i paragraf 241 av strafflagen, att den efter andra världskriget nygrundade italienska republiken är "en och odelbar". Författningen föreskriver emellertid att republikens plikt är att främja lokala och regionala självstyrelser. Strafflagen lägger höga frihetsstraff på all propaganda och verksamhet som hotar statens och republikens enhet. Manzoni tycker emellertid att det "cisalpinska folket" är lika suveränt som alla andra folk och åberopar punkt 2 i Förenta nationernas stadgar, där folkens självbestämmanderätt läggs till grunden för den internationella och nationella politiken. "Rom är en historisk anakronism. Milano, Turin, Genua och många andra städer i norr, är däremot moderna storstäder med modern stadsbefolkning. I Rom råder sömnighet, där härskar traditionerna över sinenna, årtusendens laster, byråkratisk självgodhet. Där lever dåligt avlönade människor med små inkomster, där finns fattigdom, mutor och korruption, allt detta är saker och ting som håller på att tyna bort i norra Italiens storstäder med dess framstegsvänliga och aktiva befolkning", avslutade den nya partiledaren sitt uttalande.

Djupt förakt för syditalienarna

Noteras bör att flera stora industrimän, en del av industriarbetarna och en ansenlig del av medelklassen känner djupt förakt och starka aversioner mot Rom och mot södern. Den gamla tävlingen mellan Milano och Rom är ett historiskt uttryck, men som alltid omfattats av betydande befolkningsgrupper i norditalienska industristäderna. D:r Manzoni kan lika väl sluta i ett fängelse eller på ett hospital som han kan tåga in i parlamentet och kanske en gång till och med bli den "cisalpinska republikens" första statsöverhuvud. Det nya partiet och debatten om norra Italiens autonoma utveckling är symptomatiskt för dagens italienska samhällsliv.

Alberto Fellini.

Förtvivlad bonde stal bisamhällen till pollinering

Hästtjuvar har man hört talas om — både här i Sverige förr i världen och i Vilda Västern — och här och var förekommer det väl också att dyrbara rashundar blir föremål för stölder. Men att en biodlare blir av med hela bisamhällen trodde man var något helt uteslutet, ända tills tidenderna om ett dylikt tillgrepp härförleden ingick från Danmark. Det var en fröodlare som i sin förtvivlan över att han ej lyckats få köpa eller hyra bin för pollination av sina klöverfält helt enkelt stal ett antal bisamhällen för att rädda sina odlingar från utdöende genom ofruktsamhet.

Sens moralen av denna historia är att man nu, sedan besprutningsdöden kraftigt decimerat bibeståndet, även här i landet, och nästan helt utrotat de nyttiga humlorna, börjar komma underfund med att odling av en rad kulturväxter inte är möjligt om det inte finns bin som hjälper till med pollineringen. En rad av dessa växter är nämligen entofila, dvs. befruktningen går så till att insekter, framför allt bin och humlor, överför pollen från ståndarna till pistillerna.

Statsmakterna har ganska länge varit på det klara med de katastrofala följder som skulle uppstå, framför allt för fröodlingen om besprutningen av rapsfälten och andra tegar skulle utrota de nyttiga bina. Nu finns också bestämmelser som tjänar till att eliminera riskerna för bisamhällena. Men därutöver har fröodlarna själva trätt i kontakt med biodlarna för ett samarbete, och detta går bl. a. ut på att göra bisamhällena "vandrande". Genom att flytta bikuporna från område till område kan man avsevärt höja skördeutbytet och det inte bara vid fruktsamt klöverfrö- och andra fröodlingar utan också vid rapsfält och ljungdrag. Inom Sveriges biodlares riksförbund har man tillsatt en kommitté för att befrämja binas "vandrande" och få fram lämpliga transportabla standardkupor. Därvid kan man ha stor nytta av erfarenheterna från USA, där man sedan länge och med mycket gott resultat befrämjat pollineringen med hjälp av ambulerande bisamhällen.

Det efter många missförstånd växande samarbetet mellan biodlare och fröodlare, vilket f. ö. verksamt befrämjats av lantbruksstyrelsen, har gett biodlarna anledning hoppas på att det äntligen skall börja ljusna något för utövarna av deras nyttiga näring.

LAHOLMS TIDNING - ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM Det lönar sig att annonsera i LT

Dagens namn
SIMON
Solen går upp kl. 7.16 och ned kl. 16.35.

Morgondagens namn
VIOLA
Solen går upp kl. 7.18 och ned kl. 16.33.

GENERALREPETITION?

Tidningen Paris-Pressen meddelar sina läsare att en svensk "general" den 19 oktober besökte nattlokalen Club Tagada endast iklädd korta sidenkalsonger och kort balettkjol av genomskinlig tyll. Han hade två väldiga vingar på ryggen. "Generalen" ville föreställa en ängel och gjorde stor succé.

Bilstölderna når katastrofsiffror

STOCKHOLM (Press).

Kurvan över antalet bilstölder stiger otäckt brant. Fram till 1 oktober i år hade i Stockholm stulits 2,219 bilar mot 1,763 för hela föregående år. Antalet motorcykelstölder utgjorde 1,027 resp. 921. I Göteborg är det ungefär lika illa. Under de tre första kvartalen hade där stulits 1,107 bilar mot 971 för hela fjolåret. Jämför man personbilsstölderna på båda hållen med 1950 har antalet stölder i Stockholm fram till 30 september ökat med 100 och i Göteborg med 500 procent!

Populärast att stjäla är Vauxhall och Opel, konstaterar "Motor". Fordarna intar också en framskjuten plats i sammanhanget.

Det är en enkel match att stjäla en bil. Ett stanniolpapper mot tändningslåsets baksida — och så är man klar inom 15 sekunder! En tioöring duger också. En pennkniv, skruvmejsel eller nagelfil är andra lika effektiva som enkla hjälpmedel.

Kriminalöverkonstapel Ture Winroth i Stockholm undrar för sin del inte på att det stjäls massor av bilar när det alltså är så lätt att starta dem. Funnes det bara ordentliga stöldlås på alla bilar skulle bilstölderna nedgå i antal, därom råder inte ringaste tvekan.

Egentligen är det förvånansvärt att så få bilar har ett ordentligt stöldlås som standard. Ännu mer förvånande är att bilägarna kan ställa en så dyrbar ägodel som en bil på gatan utan att gardera sig mot stöld. Ordet ansvarslös är kanske väl hårt men vi tvekar inte att påstå att ansvaret för bilstölderna vilar väl så hårt på den enskilde bilägaren, bilfabrikanten (generalagenten) som på den unge biltjuven.

Från försäkringshåll kommer det förbluffande beskedet att knappt hälften av det svenska bilbeståndet är stöldförsäkrat. Här frestar man ödet i överkant. En sådan nonchalans kan möjligen försvaras långt ute på landsbygden, där stöldfrågan måhända inte är så aktuell, eller när ägaren mellan turerna har bilen i garaget.

Förra året stals cirka 10,000 stöldförsäkrade bilar. Detta kostade bolagen omkring 4 milj. Räknar man sedan med att stöldprocenten är lika stor bland de oförsäkrade, ja, då har vi förspillda bilvärden på mellan 8 och 10 milj. kr. Men fortsätter vi sedan med att försöka beräkna vad utgifterna för omhändertagande av biltjuvarna kostar, polisiärt och socialt, vilka övriga värden det är fråga om (dödade och skadade människor) när vi mångdubbelt större belopp. Men människoliv kan ju inte värderas i pengar.

Bara för försäkringsbolagen har utgifterna numera blivit så stora att restriktivare åtgärder för erhållande av stöldförsäkring inte alls är otroliga. Stöldskydd som villkor för en stöldförsäkring är kanske inte att vänta men väl att bolagen fordrar en självriskgräns för den som inte själv inser värdet av en skyddsanordning.

Som jämförelse kan nämnas att villkoren för att få ut ersättning för en stulen moped eller cykel är "att man kan göra troligt att fordonet varit låst vid tillfället."

Skolpojkar emellan

A: — Jag tycker sommarlovet kunde vara 4 månader.

B: — Det kunde gärna vara 6.

A: — Men det hade varit bättre med 8.

B: — Inget knussel. Det kunde vara hela året.

A: — Ja, och så skulle åren vara längre.

Regnmakarna vill göra bördiga fält av öknen

Sommarens ihållande torka som har kostat jordbruket miljontals kronor och nu tvingar oss att ransonera elkraften har gett Sverige ett begrepp om torkans verkliga problem — ett problem som i stora delar av världen är en ständigt återkommande fråga om liv och död.

En fjärdedel av jordens landyta lider av ständig torka. Det betyder att en areal på 16 miljoner kvadratkilometer är ofruktbar ödemark därför att det regnar för litet och solen skiner för mycket. Om det bara funnes vatten i tillräcklig mängd skulle många av dessa s. k. arida områden förvandlas till blomstrande vidder som kunde ge vår jord ökade möjligheter att livnära en oavbrutet växande befolkning.

Yppiga exempel på en sådan omvandling av öken till odlad mark finns redan i vidsträckt skala i Förenta staterna och Australien. Några av världens främsta kulturer har för övrigt uppstått och utvecklats inom arida områden som först gjorts fruktbärande genom konstgjord bevattning, såsom kring floderna Nilen, Eufrat och Tigris samt Indus. Kulturen tynade av när öknen tillläts att återta sitt herravälde. De torra områdenas problem måste ha sysselsatt människorna sedan urminnes tider och på skilda håll i världen.

I våra dagar har dessa problem blivit föremål för bearbetning i en världsomspännande omfattning av UNESCO, den internationella FN-organisationen för undervisning, vetenskap och kultur. Detta arbete har blivit en av UNESCO:s viktigaste verksamhetsgrenar. Det har inordnats i ett särskilt program för ökenforskning, Arid Zone Programme, som leds av en internationell forskningskommitté sammansatt av nio framstående vetenskapsmän från åtta olika länder.

Utvecklingen inom olika faser av detta område och de forskningsprojekt som UNESCO satt i gång eller ger sitt stöd får en uttömmande och rikt illustrerad presentation i senaste numret av UNESCO:s egen månadstidning "Courier" som helt har ägnats de arida områdenas uppfordrande problem.

Ett perspektiv som sedan längt tillbaka har lockat den mänskliga fantasin är möjligheten av att använda det outtömliga havsvattnet för att bevattna de ödemarker som saknar annan tillgång till vatten. När man tittar på världskartan är det påfallande hur nära oceanerna flera av dessa ökentrakter sträcker sig, såsom i Nordafrika, på sydamerikanska västkusten och i Australien. Det egentliga problemet är att finna en ekonomisk metod att avlägsna saltet från havsvattnet som då blir tjänligt för bevattning och annat bruk.

UNESCO ägnar detta problem sin speciella uppmärksamhet och bedriver omfattande undersökningar i samverkan med medlemsstaternas egna institutioner. "Det är ingen tvekan om att den dagen kommer när det i en del av dessa öknar blir möjligt att få fram saltbefriat havsvatten till lägre kostnad än vad som krävs för att leverera vanligt vatten över stora avstånd", säger en av Australiens främsta experter på området, dr B. T. Dickson.

Ett sätt att avhjälpa torkans följder som på senare år har prövats vitt och brett — och synligt på stora avstånd — är att åstadkomma konstgjort regn. Metoden lider dock redan på förhand av en beklaglig begränsning. Den kan nämligen inte tillämpas i de trakter som mest behöver regn. Det krävs moln för att göra konstgjort regn, och i ökentrakterna är himlen tryckande blå och molnfri. Moderna experiment i regnmakeri har därför nästan uteslutande förekommit i sådana trakter som ändå har kunnat räkna med regn i gynnsamma fall.

Det gäller alltså att stimulera de gynnsamma fallen. Många olika metoder vad de yttre hjälpmedlen beträffar har använts men de grundar sig alla på samma principer som kännetecknar det naturliga regnet. Fuktigheten i luften måste kondenseras till vattendroppar. Mest omskrivna är väl experimenten i USA där man har "besått" molnen med salter, såsom silverjodid, från flygplan utrustade med en massa känsliga elektroniska instrument som bestämmer olika tekniska data.

Mindre omskrivna men säkert lika betydlesefulla, fast betydligt billigare, är de försök som har gjorts i Pakistan där det ofta är torka, en torka som betyder missväx och misär för människorna. Här har man tagit vad man har haft — med vanliga blåsbälgar har man blåst ut pulvriserat salt i luften. Av vinden förs saltstoffet upp i skyn och framkallar genom sin absorberingsförmåga vattendroppar som under sitt fall genom molnen ger upphov till regn. Kontrollerade försök med dessa primitiva hjälpmedel gjordes under 39 dagar inom ett område på nära 4,000 kvadratkilometer. Den uppmätta nederbördsmängden var 50 procent större än inom närgränsande områden.

Omfattande experiment med framställning av konstgjort regn har också gjorts i Australien.

Enligt meteorologiska världsorganisationen, ett av de FN-organ som samarbetar med UNESCO, kan de experiment som hittills företagits betraktas som helt utslagsgivande. Men organisationen förordar att experimenten fortsättes - "vetenskapligt upplagda och strängt kontrollerade, i de trakter där det finns förutsättningar för framgång."

De många olika aspekterna av torkans problem — kraftförsörjning med solenergi, vindgeneratorer, växtekologi och vinderosion — tas årligen upp för genomgång vid vetenskapliga konferenser under UNESCO:s ledning där fackmännen på området utbyter sina högst specialiserade rön och synpunker. Erfarenheter från varje del av världen ventileras och kommer andra länder tillgodo. I dagarna har ett sådant vetenskapligt "symposium" hållits i Australien med klimatforskning som huvudmän. I fjol diskuterades vind- och solenergin i New Delhi. 1955 var det växternas ekologi och 1952 hydrologi som stod på dagordningen.

För UNESCO:s vetenskapsmän är bibelns ord att "öknen skall bli ett bördigt fält" inte någon utopisk siardröm.

R. Karlstedt.

Dickson blir Storbritanniens starke man

LONDON (TT — Reuter)

Den femtiosjuårge flygmarskalken sir William Dickson skall bli den starke mannen i Storbritanniens nya strömlinjeformade försvarsmakt.

Premiärminister Eden sade på tisdagen i underhuset att flygmarskalken skall bli förste innehavare av den nya posten som ordförande för vapengrenscheferna, d. v. s. överbefälhavare.

Han och cheferna för marinen, armén och flyget skall vara regeringens yrkesmilitära rådgivare.

LÄNSNYTT

Sjukhusbyggen för 443 milj. aktuella.

På anmodan av inrikesministern har medicinalstyrelsen verkställt en inventering av de aktuella byggnadsbehoven ifråga om hälso- och sjukvården. Man har kommit fram till ett byggbehov till kostnad av 443 milj., men styrelsen förklarar sig ännu inte beredd att ange den skäliga byggkvoten för 1956. En gallring måste givetvis företas.

Ifråga om Hallands län är byggprojekt till en kostnad av drygt 1,6 milj. kr aktuella. Det gäller om- och tillbyggnad av Ljungbergska stiftelsens barnhem i Halmstad till psykiatrisk lasarettsavdelning för 525,000 kr, nybyggnad för kroniskt vårdhem i Oskarström för 640,000, om- och tillbyggnad vid vårdhemmet Öringe för psykiskt efterblivna för 160,000, folktandvårdspoliklinik i Frillesås för 130,000, samt om- och tillbyggnad av f. d. epidemisjukstugan i Falkenberg till folktandvårdspoliklinik för 150,000 kr. Vidare anses projektet ny köksbyggnad m. m. och modernisering av vissa bostadslägenheter vid paviljong I och II vid kustsanatoriet Apelviken för 841,000 kr aktuellt.

Burgess—Mcleanskandalen:

Tredje mannen nu avslöjad
Förbjöds publicera affären

LONDON (TT—AFP)

"Tredje mannen" i affären med de båda försvunna brittiska diplomaterna Burgess och MacLean namngavs på tisdagen i underhuset av labourmedlemmen Marcus Lipton. Denne påstod att mannen ifråga är Harold Philby, som var förstesekreterare och chef för säkerhetstjänsten vid den brittiska ambassaden i Washington i maj 1951, då Guy Burgess och Donald MacLean försvann.

Något senare kallade Philby av utrikesdepartementet till London, och i september 1951 lämnade han den diplomatiska tjänsten.

Burgess var vid sitt försvinnande andre sekreterare vid Washingtonambassaden, och han och Philby hade en gemensam våning i staden.

Sedan Philby lämnat den diplomatiska banan blev han en frilansjournalist. Han har för andra pressmän uppgivit att han skrivit en fullständig skildring av Burgess—MacLean-affären men att utrikesdepartementet förbjudit honom att publicera den.

En begäran av Lipton att ett parlamentsutskott med representanter för alla partier skulle upprättas för att undersöka omständigheterna kring Burgess' och MacLeans försvinnande och effektiviteten över huvud taget av åtgärder som vidtagits av säkerhetstjänsten avvisades enligt Reuter av premiärminister Eden. Han sade emellertid att regeringen ansåg att en debatt i denna fråga borde äga rum och att han gärna skulle delta i den personligen.

Burgess och MacLean flydde från Storbritannien just samma dag som dåvarande utrikesministern Herbert Morrison gav säkerhetstjänstens män tillåtelse att förhöra MacLean, som redan var misstänkt för att överlämna hemliga upplysningar till ryssarna.

I vissa brittiska kretsar har man enligt AFP misstänkt att de båda diplomaterna varnats av en "tredje man" om att de var föremål för det brittiska kontraspionagets intresse, men ingen har namngivits förrän nu.

Harold Philby debuterade som journalist efter en lysande akademisk karriär och vistades i Spanien under inbördeskriget som korrespondent för Times i London.

För sitt kontraspionagearbete under andra världskriget tilldelades han Order of the British empire.

En dödssynd i trafiken:

att parkera farligt så körbanan

Slaktlikviden skatteproblem

Sommarens intensiva torka med åtföljande negativa verkan på vallbeten och höskörd har medfört en onormal stor utslaktning av kreatur för många jordbrukare. Likviden för dessa djur resulterar givetvis i en inkomst, som gör innevarande års driftsresultat mycket illusoriskt. Detta har påtalats i riksdagen av bondeförbundaren Oscar Werner, som i en interpellation till finansminister Sträng tar upp den skattetekniska frågan av saken. Interpellanten anför följande synpunkter:

Många jordbrukare tvingas att genom nedslaktning minska sina djurbestånd till långt under vad som från jordbruksekonomisk synpunkt är normalt. Dessa jordbrukare lider betydande förluster både omedelbart och på lång sikt. Den av foderbristen föranledda nedslaktningen är att jämställa med ett lösgörande tvångsvis av i rörelsen nedlagt produktionskapital, en åtgärd av för den skattskyldige förlustbringande inneb0rd. Det vore därför oriktigt om jordbrukarna skulle nödgas att under ett och samma beskattningsår ta upp sålunda inflytande realisationsmedel som taxeringsbar inkomst och t. o. m. bli progressivt beskattade för vad som i verkligheten är en allvaruig förlust.

I de fall där utslaktningen är större än t. ex. en femtedel av besättningens normala storlek, men realisationen inte är total, borde den skattskyldige antingen kunna medges skattebefrielse för det mellanliggande beloppet som för realisationsintäkt, eller också rätt att dela upp intäkten på förslagsvis tre år. Det till uppdelning medgivna minimibeloppet torde kunna fixeras till exempelvis 1,500 kronor, anser hr Werner.

Åtskilliga jordbrukare, som befinner sig just i den situation, hr Werner skisserar, avvaktar finansministerns svar med stort intresse.

Annonsera

Halva svenska folket bor numera i städerna

STOCKHOLM (TT)

Av Sveriges befolkning bor 3½ miljon, d. v. s. nära 49 proc. i städerna. Vi har 11 städer med mer än 50,000 invånare och 17 städer med mellan 25,000 och 50,000 invånare. Städerna har kvinnoöverskott med 1,084 kvinnor på 1,000 män, medan landsbygden har kvinnounderskott med endast 938 kvinnor på 1,000 män. I riket i dess helhet har vi 1,007 kvinnor på 1,000 män, men enligt en prognos kan vi räkna med att inom 10 år i stället ha fler män än kvinnor.

Uppgifterna är hämtade ur "Statistisk årsbok 1955" som nu utkommit. På sina 500 sidor innehåller den som vanligt färska siffror från vitt skilda ämnesområden.

Om man till de största gårdarna räknar alla brukningsenheter med minst 30 hektar åker, finner man att dessa gårdar utgjorde 5 proc. av hela antalet men omfattade över 30 proc. av åkerarealen. Omvänt finner man att hälften av alla brukningsenheter har högst 5 hektar åker vardera. Till detta stora antal gårdar hör endast 13 proc. av landets hela åkerareal.

Antalet hästar minskar snabbt. 1947 hade vi 550,000 hästar men 1954 endast 335,000. I stället finns nu 115,000 traktorer i landet, varav 107,000 används inom jordbruket.

Minken är nu vanligare än silverräven, åtminstone på våra pälsdjursgårdar, medan förhållandet var motsatt 1945. Antalet besättningar med mink var 1,066 1951 mot 714 1945, medan antalet silverrävsbesättningar var endast 426 1951 mot 1,021 1945. Av de 1,386 pälsdjursgårdarna ligger 137 i Kopparbergs och 210 i Gävleborgs län.

Inom andra näringsgrenar än jordbruk arbetar omkring 300,000 olika företag. Två tredjedelar av dessa är utpräglade småföretag. Såunda sysselsätter 110,000 företag endast en person vardera och 100,000 företag 2—3 personer. Endast 365 företag sysselsätter mer än 500 personer.

Antalet elever i våra allmännna läroverk har nära nog fördubblats på 10 år eller från 60,000 1945 till 114,000 1954. Antalet studerande vid universiteten och de fria högskolorna har ökat från 9,300 1945 till 14,750 1954. Ökningen kommer på humanister, naturvetare och medicinare, medan jurister och teologer minskat i antal. De kvinnliga studenterna var i fjol omkring 25 proc. av samtliga.

Försök med niårig enhetsskola bedrivs i alltmer ökad omfattning. Vårterminen 1950 omfattade den inte fullt 2,500 lärjngar, 1953 23,000, 1954 36,000 och 1955 omkring 62,000.

Statens inkomster av lotterimedel uppgick till 84 milj. kr budgetåret 1953—54. Under kalenderåret 1951 beviljades bidrag av lotterimedel med inte fullt 12 milj. kr, huvudsakligen till teaterverksamhet. Landsbygden och de mindre städerna fick 3,2 milj. kr, medan huvudparten (72,6 proc.) gick till stads- och blandade ändamål.

Efter årets varma och torra somar kan det vara intressant att få en påminnelse om hur vädret var i fjol. Alla i årsboken redovisade 21 orter hade nederbördsmängder långt över de normala och bortsett från övre Norrland julitemperaturer under de normala. Lund fick t. ex. 817 mm. regn mot normalt 616. Av detta föll 159 mm. i juli, Umeå fick 79 mm. med största mängden i augusti och september. Medeltemperaturen för juli var i Göteborg 15,3 mot normalt 17,1 grader och i Växjö 14,4 mot normalt 16,5 grader.

PRESSEN

STATENS JÄRNVÄGAR tycks vara på krigsstigen i syfte att göra sig kvitt järnvägslinjer, som inte längre är någon god affär. Eller i varje fall försämra servicen utefter dessa banor, så att det nästan kan kvitta om de finns där eller inte, skriver RLF-Tidningen. I fortsättningen nämner kollegan riksdagsman Uddo R. Jacobsson i Vilhelminas interpellation vid den nyss började höstriksdagen om förhållandena vid Inlandsbanan. RLF-Tidningen kommer även in på den högaktuella situationen vid Falkenbergs Järnväg:

Långt nere i söder, i Halland, håller SJ på och slåss med ortsbefolkningen om nedläggandet av järnvägen Falkenberg—Limmared. Med jämna mellanrum har den frågan tagits upp till blötning och stötning de senaste tjugofem åren. Hittills har det alltid lyckats ätradalsborna att parera dessa stötar. Men denna gång tycks det vara allvarligare än någonsin. Vore det inte skäl i att någon hallandsriksdagsman kompletterade Uddo Jacobsons interpellation med att i riksdagen också dra upp frågan om konsekvenserna för bygderna mellan Falkenberg och Limmared, ifall den järnvägen skall helt skattas åt förgängelse och ersättas med landsvägstrafik. Så alldeles utan vidare säkert är det inte att detta är klokt, även om de ekonomiska kalkylerna pekar i den riktningen. Falkenbergs Järnväg kommer upp i riksdagen i en mycket snar framtid. Riksdagsman Anders Pettersson på Dahl tänker nämligen fästa riksdagens uppmärksamhet på vad som här håller på att ske och vilken betydelse järnvägen har för bygden.

LÅT AFFÄRSMÄNNEN SÄLJA STARKÖL när nu systembolagens personal klagar över att de fått alldeles för mycket att göra genom denna starkölsförsäljning, skriver Helsingborgs Dagblad (h):

Man måste räkna med en utökning, om inte personalen skall slitas ut för tidigt.

Men kan man inte tänka sig en annan utväg? Som vi tidigare påpekat, finns ingenting som talar mot att denna försäljning skulle kunna överlåtas åt den fria marknaden. De butiker som har rättighet att sälja vanlig pilsner borde kunna få sälja även starköl, med de risker för indragning av rättigheten som redan finns. En sådan lösning skulle även ge affärsmännen ifråga en skälig kompensation för den minskade inkomsten på pilsnerförsäljningen.

Även denna fråga bör vara värd en interpellation vid höstriksdagen, anser hälsingborgskollegan.

Ett kusligt kapitel

inom nykterhetsvården har förste inspektören vid Stockholms stads nykterhetsnämnd, Olof Burman, avslöjat, då han i en intervju nämner något om det stora antal av tbc-sjuka alkoholister, vilka synes innebära en varklig smitto- och samhällsfara såväl i Stockholm som på andra orter.

Hr Burman påpekar, att de kommer in för vård på sanatorium, men som frigångare kan de inte av personalen hindras från att komma i kontakt med spriten. Det kan ju heller inte av lätt insedda skäl av läkare tolereras att akut alkoholskadade personer får vistas bland de övriga patienterna, varför de efter något antal fyllerifall helt enkelt avvisas från sanatoriet. De återvänder till hemorten, till sin vanliga miljö, alkoholiseras ytterligare och går omkring på krogar och gator som veritabla tbc-härdar. I berusat tillstånd har de inte stora möjligheter till aktsamhet, och man förstår lätt den stora risk för smitta deras omgivning utsättes för. Mellan två och tre hundra sådana fall lär f. n. finnas enbart i Stockholm.

Kan inte de myndigheter, som har hand om social och medicinsk vård i vårt land finna någon möjlighet att ingripa? spörjer Nykterhetsrörelsens presstjänst. Är tanken på att inrätta särskilda sanatorier för alkoholskadade helt utesluten? Det gäller ju här både omsorgen om dessa dubbelt sjuka personer och skyddet av dem, som de på ett eller annat sätt kommer i beröring med.

Spångaligans chef nekar

Den s. k. Spånga-ligans chef, en häktad 39-årig disponent, förnekade på tisdagen energiskt all brottslig verksamhet, trots att alla hans tio medhjälpare erkände sin delaktighet i svindelaffärerna och utpekade disponenten som drivkraften bakom en rad bedrägerier, vilka inbringat honom över 87.000 kr.

Samtliga medlemmar i ligan har åtalats för grovt bedrägeri och disponenten för anstiftan av detta brott. Målet, som kommer att ta flera dagar i anspråk, gäller försäljning av stora partier sekunda varor.

100 man, 1 flicka det är tragiken på vår landsbygd

STOCKHOLM (Press).

Pojkarna på landsbygden kan inte "slänga käft" som deras samtida i städerna. De är inte så fullfjädrade danspartners som stadsgrabbarna, men de har egenskaper som är mer värda, säger SLU-bladet i en redaktionell kommentar till en debatt om kvinnobristen på landsbygden som förts i tidningen. Denna kvinnobrist är ett djupt tragiskt problem, och det är inte gott att veta var man skall finna botemedlen.

När det gäller jämförelse mellan stadspojkar och landsbygdspojkar har man emellertid rätt att fastslå att trofasthet och tillgivenhet för flertalet inom den senare kategorin alltjämt är betydelsefulla begrepp. Det bedrövliga är bara att så många förefaller dömda att inte få någon att visa tillgivenhet och utveckla sina bästa egenskaper inför.

De yttre förhållandena bra men...

De yttre förhållandena har kraftigt förbättrats på landsbygden på senare tid; lanthemmen är ofta lika modernt utrustade som de nyare stadshemmen, arbetet är inte längre så kroppsligt ansträngande, och bilen har för flertalet gårdar brutit känslan av isolering. Men tiotusentals lantgårdar saknar något mycket väsentligt: en "naturlig" husmor. Mer och mer tycks det bli så att när sonen övertar gården måste hans mor fortfarande sköta hushållet åt honom.

Flickorna flyr landsbygden. Naturligtvis är orsakerna flera. Men om de ger sig iväg bara i tron att landsbygdspojkarna är en samling klumpiga tråkmånsar men stadsgrabbarna överlag behagliga kavaljerer, torde de ha alla utsikter att snabbt få en massa illusioner krossade. Ofta visar nämligen stadspojkarna en hänsynslöshet mot flickorna som måste komma som en chock för romantiskt drömmande unga kvinnor.

Lusten att gifta sig, bilda familj och få barn är det merendels inget fel på bland de unga landspojkarna men många av dem har resignerat på den punkten med tanke på kvinnobristen. Och hur skall de mera tillbakadragna kunna träna upp sina kavaljerstalanger när det stundom på t. ex. SLU-mötena går tre—fyra pojkar på varje flicka? Följden blir ofta i stället komplex inför det svåruppnådda andra könet, ett komplex som lätt överförs till det yrke och den livsform han valt.

Mången stadsflicka beredd bli husmor på landet

Vår bestämda tro är emellertid att många fler flickor än som nu sker med förtjusning skulle bli lanthusmödrar om de bleve tillfrågade. Och att många flickor i städerna, som med egna ögon sett hur enformigt stadshusmoderns liv i vissa fall kan vara mycket gärna skulle ge sig i kast med den spännande och berikande uppgiften som husmor på en lantgård. Pojkarna inom lantbruket har absolut ingen anledning att hysa mindervärdeskänslor och på förhand ge upp kampen om flickan.

Det ordnade sig

— Och så vill jag bara säja, att hyresvärdinnan, att några dambesök på rummet vill jag inte veta av.

— Nähä. Men herrbesök är väl tillåtna?

— Ja, naturligtvis.

— Det var bra, då skall jag be att få hyra rummet åt min fästmö.

Brevlådan 300 år

Brevlådorna — åtminstone de brevlådor som har sin ungefärliga form ännu i dag — uppfanns för tre sekler sedan i Ludvig XIV:s Paris. I Sverige kom brevlådor i bruk i Stockholm på 1830-talet i samband med den s. k. Mallenska gångposten. Sin verkliga betydelse fick brevlådorna här i landet — liksom i de flesta andra — först i och med införandet av enhetsporto och frimärkena. Brevlådor uppsattes vid postanstalter och på andra ställen i städerna samt i många utefter postvägarna. Under andra halvåret 1855 hämtades från brevlådorna i Stockholm 178.000 brev och för första halvåret 1856 230.000. Detta år fanns det i huvudstaden 37 brevlådor.

Det är kanske inte bekant, att arkitekten, professor Ragnar Östberg, skaparen av Stockholms stadshus, även utfört ritningen till våra moderna brevlådor.

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning — PRENUMERERA PÅ LT

SÖDRA HALLANDS BÄSTA ANNONSORGAN
är sedan många år LAHOLMS TIDNING

Lokaltidningen studeras alltid noggrant, och en annons i denna blir alltid observerad. Tänk på detta när Ni gör upp Edra annonsplaner!

LAHOLMS TIDNING

FREDAGEN DEN 28 OKTOBER 1955

LAHOLMS TIDNING
— SÖDRA HALLANDS ORTSTIDNING —
deklarerar med TS-kontrollerade siffror en ständigt stigande upplaga.

RADIO

FREDAGEN DEN 28 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Riksdagsman Axel Gustafsson.
8.00 Nyheter och väderlek. Därefter: Lediga platser.
8.20 Morgonkonsert på grammofon.
8.45 Skolradio.
8.45 Välj för din framtid. Yrkesvägledning för folkskolans avgångsklasser. 9.00 Hallo Boys and Girls. Lektion för skolans nybörjare i engelska. Yngve Olsson. (Göteborg). 9.30 Blind Man's Buff. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Per-Olof Hensjö. (Umeå). 10.00 I blickpunkten. 10.10 Diktarröster ur det förflutna. Ill. Erik Axel Karlfeldt. Program av Sten Malmström. 10.30 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondens i engelska. Svante Hjelmström.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Viola Langby sjunger till Walter Lindbloms ensemble.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Lagring och avsättning av årets fruktskörd. Trädgårdskonsulent Yngve Lundin. (Växjö).
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Holme som fri man. Jan Fridegård
13.25 Kring ett skolmuseum i Österlen.
13.50 Karl Nilheims ensemble.
14.15 1700-talet och drömmen om Österlandet: Det svenska ostindiska kompaniet. Föredrag av intendent Sven T. Kjellberg.
14.45 Rytmisk lek för barn. Lillian Runestam.
15.00—15.30 Radioföljetongen David Copperfield av Charles Dickens. Jag upplever en minnesvärd födelsedag. Uppläsning av Stig Järrel.
16.30 För flickor och pojkar: 16.30 Sjung med oss pappa! Qvitt Holmgren tillsammans med sina barn. 16.50 Sagohörnet.
17.00 Väderlek.
17.10 Leif Wagner läser ur Johannes Linnankoskis "Sången om den eldröda blomman".
17.30 Thore Ehrlings orkester spelar för ungdomliga lyssnare.
18.00 Grammofonmusik. 1. Nocturne Ess-dur op. 148 (Schubert). 2. Der Musensohn (Franz Schubert). 3. Aubade (Gabriel Pierné). 4. Parlavals (Lugi Arditi).
18.20 Fransk textrepetition.
18.25 Grammofonmusik. 1. Pan y toros, pasodoble (r. A. Barbieri). 2. Läggdags (Prøysen-Olrog). 3. Carioca (Youmans-Kahn-Eliscu). 4. Nu går vi till apoteket (Ulf Peder Olrog). 5. Tango of the roses. 6. Musikanten sind da, potpurri (Franz Grothe). 7. Backanal ur »Simson och Delila» (Camille Saint-Saëns).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Studentsångaren Otto Lindblad presenterad av Gustaf Näström, Margareta Hallin, Varietéorkestern m. fl. Kapellmästare: Gunnar Hahn.
20.00 Med marimba och maracas spelar Walle Söderlunds ensamble.
20.30 Hugo Alfvén berättar.
21.05 Symfonikonsert. Konsertföreningens och Radiotjänsts symfoniorkester. Dir.: Schmidt-Isserstedt.
21.50 Italien i dag. Jordreformen — delad jord och delade meningar.
22.15 Nyheter och väderlek.
2.30—23.30 Dags för dans.

Danska radioprogrammet fredag.

12.00—13.35 Middagskonsert. I pausen 12.30 Nyheter. 14.05 Kvinnoraas eftermiddagsprogram. 14.35—15.30 Musik under arbetet. 10.00 Munspelsmusik. 17.10 Konsertsångaren Hugo Sieben. 18.25 Musik för harpa. 19.15 Anker Ahlbechs blåsorkester. 20.25 Karen Meyer sjunger visor. 20.45 Orientering. 21.10 Kammarmusik. 22.00 Kvällsnyheter.

Andra programmet 283 och 210 mtr. 18.00 Musik vid matdags. 18.45 Nyheter. 19.15 Romantisk orgelmusik. 19.45 Konstkrönika. 20.30 Anker Albechs blåsorkester spelar.

Spara ström i hushållet – men gör det förnuftigt

Det går vanligen mycket bra att spara ström i hushållet. Man måste bara göra klart för sig **var** och **hur** man skall göra det för att det skall ge resultat, utan att man behöver offra så mycket av den bekvämlighet och trevnad elektriciteten ger. Det är t. ex. ingen mening i att försöka sköta sitt arbete i halvmörker, samtidigt som man låter elkaminen stå på för fullt. En enda elkamin av minsta sorten tar ofta mera ström än belysningen i hela våningen.

Vi har lyckligtvis full frihet ännu så länge att själva välja vad vi vill spara på, bara vi **gör** det. Kanske följande tips kan vara till ledning.

Först och främst skall man naturligtvis undvika all verkligt onödig förbrukning. Låt inga lampor brinna i tomma rum. Man skall "ta ljuset med sig" när man går. Rena och dammfria lampor och ljusa lanpskärmar ger bättre ljus och minskar behovet av starka eller många lampor i rummen. Har man ytterbelysning på verandan eller förstubron bör man inte glömma att släcka den när alla kommit inomhus. Radion tar ungefär lika mycket som en medelstark lampa. Det borde inte vara så svårt att stänga av den så snart ingen längre lyssnar på den. (Att bara minska på ljudstyrkan ger ingen som helst strömbesparing.)

Dammsugaren, köksmaskinen, tvättmaskinen, fläkten, skivspelaren och andra motordrivna apparater har inte så stor elektrisk effekt, och de användes inte heller så lång stund i taget att det blir några kilowattimmar att spara, om man nu skulle kunna eller vilja avstå från dem. Använd dem gärna så som Ni är van vid, men sköt dem så att de är i fullgott skick. Och glöm inte att tömma dammsugarpåsen ofta — då går det åt mindre ström.

De största besparingarna räknat i kilowattimmar kan göras med elvärmeapparaterna. Den som har elspis kan spara åtskilligt bara genom att använda så få plattor som möjligt, att se till att både de och kokkärlen är plana och rena och att utnyttja ugnen för långkoken.

De små värmeapparaterna, t. ex. strykjärnet, elkastrullen och brödrosten tar visserligen rätt mycket ström, men även de användes under ganska korta stunder. Termostatjärnen tar betydligt mindre ström än de vanliga järnen, men låt dem för den skull inte stå på i onödan. De bli strykvarma nästan genast efter inkopplingen. Man bör försöka samla ihop tvätten och stryka allt i ett sammanhang och inte låta kläderna vara alltför fuktiga, då går det långsammare och tar mer ström.

Genom att använda elkastrullen istället för en kokplatta för att värma upp små vattenmängder kan man faktiskt spara ström.

Om kylskåpet står på dag ut och dag in blir det ganska många kilowattimmar. Den som har ett bra skafferi eller en källare och kan stänga av skåpet under vintern spar därför åtskilligt. Däremot är det ingen idé att stänga av det för bara några dar i taget. Går det inte att avvara det helt, kan man ändå få ner förbrukningen en hel del genom att ställa regulatorn på lägsta möjliga läge. Låt det inte bli för långt mellan avfrostningarna och se till att dörren tätar ordentligt.

Frysboxen kan man inte spara mycket vid, om man inte helt avstår från att använda den — och det vill nog ingen husmor göra som lärt sig dra riktig nytta av den. Men den bör skötas noga efter föreskriften, då drar den minst ström.

LÖRDAGEN DEN 29 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Blandad underhållning
7.00 Frukostklubben.
7.30 Blandad underhållning (forts.)
7.40 Morgonandakt. Riksdagsman Axel Gustafsson.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Ernst Kirchhoffs trio.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar. Därefter: Vilsam musik på grammofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Musikalisk underhållning.
13.00 Nils-Erik Sandells ensemble.
13.15 Julius Bassler. Stuttgart, spelar piano.
13.3[illegible] Nils-Erik Sandells ensemble (forts.)
13.50 Rättviks spelmanslag.
14.05 En berättelse från Västindien av Gilbert Klingel. Uppläsning av Olle Florin.
14.30 Dora Lindgren och Sigvard Berg sjunger till Radioorkestern. Arrangör och dir.: Stig Rybrant.
15.10 Att förmedla modern lyrik.
15.35 Ludwig van Beethoven: Stråkkvartett B-dur op. 18 nr 6. Grünfarb-kvartetten.
16.00 Snurran.
16.50 Några grammofonskivor med Bronislaw Huberman.
17.00 Väderlek.
17.10 Ungdomsprogram från Västerbotten.
17.50 Veckans löpsedel.
18.00 Helgmålsringning från Vinslövs kyrka i Skåne.
18.10 Grammofonmagasinet.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av Allan Erikssons kvintett.
20.00 Varieté med en obekant. Conferencier: Nils Linnman. Kapellmästare: Egon Kjerrman.
21.00 Hillary och Tensing på Mount Everest. Program av Nils Erik Bæhrendtz.
21.25 Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckerberg.
21.55 Docent Magnus von Platen berättar om Agneta Horns självbiografi.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Musik till midnatt. Elvagäst: Lys Assia.

Danska radioprogrammet lördag.

6.00 och 7.00 Nyheter. 7.10 Morgongymnastik. 7.35 Grammofonmusik. 8.30—9.00 Gymnastik för husmödrar. 12.00—13.55 Middagskonsert. I pausen 12.30 Nyheter. 13.35 Grammofonmusik. 15.00 Ålborgs stadsorkester spelar. 16.10 Kvinnornas eftermiddagsprogram. 18.00 Tjaikovskij. 18.45 Nyheter. 19.15 Populärkonsert. 20.00 Reportage. 20.30 Lördagsunderhållning. 22.00 Kvällsnyheter. 22.15—24.00 Dansmusik.

Andra programmet 283 och 210 mtr. 18.45 Nyheter. 19.45 Jazzklubben. 20.20 Berättelse från Spanien. 21.00 Operamusik. 22.00 Kvällsnyheter. 22.15 Kyrkligt magasin.

Dansk TV fredag.

17.00—17.30 Barntimmen. 20.00 Aktuellt. 20.10 Mogens Brems musettensemble. 20.40—21.00 Från Disneyland.

Prenumerera på LT

IBRA RADIO

Våglängder 25.12 m. 25,64 m.

FREDAGEN DEN 28 OKT.

17.45 Grammofonmusik.
18.05 Nils F Nygren läser.
18.15 Bibelstudium.
18.40 Grammofonkonsert.
19.15—19.45 Detta är IBRA Radio
21.15 30 min me[illegible] Lewi Pethrus
21.45 Veckans Skivalbum
22.00 Aftonandakt.

IBRA RADIO

Våglängder 25.12 m. 25,64 m.

LÖRDAGEN DEN 29 OKT.

17.45 Grammofonmusik.
18.20 Sett, hört och upplevat.
18.50 Grammofonkonsert.
19.35 Från predikstol till radiostudio.
19.45—20.00 America sings
21.15 Aktuellt.
21.45 Duetter sjungna av Maivor och Malte Rondin
22.00 Aftonandakt.
22.15 Triosång av Birgit Fransson, Ulla och Inga Johanson
22.30—23.00 Grammofonmusik

— Skynda dej och ta fram de där badbyxorna, Rasmus Nalle, vi måste bort och se, var den kære Sälle är någonstans!
— Om din familj har ett kök, kan du vara säker på att han är där, Pingo!
— Var det den här vägen han gick?
— Ja, det var det, hans piprök tar man aldrig fel på, när man har så fint luktsinne som jag!
— Och vad hände sen, berätta, berätta, kære Sälle!
— Jo, så kom kocken farande in i kabyssen med ett fat och ropade ...
— Goddag, rara mormor, det är din egen lille Pingo.

Växtorp

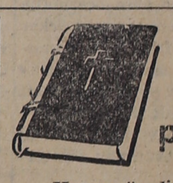
Växtorps småbrukareförening har enligt annons möte på söndag hos Einar Gustavsson, Jonstorp.

Veinge

Kabaré i Vingslätt.

Tönnersjö-Eldsberga SLU-avdelnings kabarégäng inbjuder alla SLU-are och BF-anslutna till kabaré i Vingslätt på söndag kväll. Man kommer då att uppföra den mycket roliga kabarén Atomglitter i vilken medverkar bl. a. den från Folkan välkände Lasse Herlin. Russi Åströms orkester svarar för dansmusiken. Se annons!

Elektrisk rumsuppvärmning är däremot något som man får försöka avstå ifrån, där det finns andra uppvärmningsmöjligheter. Elkaminen har stor aptit på kilowattimmar och den är ett förträffligt sparobjekt. Ställ undan den, tills vårfloden kommer.

Ett ord på vägen

Herren är din väktare.

Alexander den store sade att han vågade sova, endast när hans vän Permenio höll vakt. Sömnens vila är ju att man tryggt kan koppla av från alla bekymmer och allt ansvar.

Guds barn kan njuta en fullkomlig vila och trygghet, därför att vi vet, att Gud håller vakt.

"Han som bevarar Israel, han slumrar icke, han sover icke. Herren är den som bevarar dig, Herren är ditt skydd på din högra sida." Ps. 121: 4, 5.

Mer trofast vakt än mor och far kan ett sjukt barn inte få. De märker varje förändring och ordnar med ömma händer varje minsta detalj. Och likväl kan de kärleksfullaste föräldrar somna, därför att krafterna inte är lika starka som deras hjärtelag.

Men Herren slumrar icke. Han blir aldrig trött. Hans krafter är lika stora som hans hjärtas kärlek till alla Guds barn.

Herren släpper aldrig sina barn ur sin åsyn. Ingen motgång eller prövning och inga fiender kan skilja oss från vår väktare. "Solen skall icke skada dig om dagen", säger psalmisten vidare i den citerade psalmen. Ju skarpare solen skiner, desto tydligare blir skuggan.

När Herren är vår skugga, då vill han på ett alltmera förnimbart sätt komma oss nära, ju hetare prövningens sol skiner.

Herren vill vakta både kropp och själ. Han tar allt på sitt ansvar. Skulle vi då inte vara trygga?

"Herren skall bevara dig för allt ont, han skall bevara din själ. Herren skall bevara din utgång och din ingång, från nu och till evig tid." Ps. 121: 7, 8.

Herren sina trogna vårdar
uti Sions helga gårdar;
över dem han sig förbarmar,
bär dem uppå fadersarmar.

ANNONSERA i LT!

(46)

Guldlock och björnarna

KRIMINALROMAN

av

FOLKE MELLVIG

De hittade bilen under snön, och sedan tog det dem en kvart att köra till Gärdet. Kajsa var inte hemma. En ljuvlig doft av råbiff slog visserligen emot dem då de öppnade dörren till köket, men det var Freddy som stod för rusthållet.

— Inget nytt? sa Hillman.

— Vad då? sa Freddy, ty han tittade på Ann.

Hillman presenterade.

— Har inte Kajsa låtit höra av sig?

— Nej, inte än, sa Freddy.

Hillman gick bort till telefonen och ringde doktor Renell på S:t Eriks. Doktorn hade gått hem. Hillman ringde hem. Doktorn satt och åt.

— Alla människor äter, klagade Hillman.

— Det är strax klart här, sa Freddy. Såvida vi inte ska vänta på Kajsa.

— Vi börjar, så kommer hon väl, avgjorde Hillman.

— Är hon också deckare? sa Ann i det hon hittade ett förkläde och började hjälpa Freddy.

— Just nu är hon kontorist, svarade Hillman. Hon har fått ett tillfälligt jobb på en advokatbyrå. Får se hur hon sköter sig.

Ann nästan slukade upplysningen, den fastnade i halsen på henne. Hon såg stort på honom.

— Menar du Beckmans advokatbyrå?

— Just.

— Då var det hon som berättade om fru Arvidsson? Jag trodde du fick det från Inga.

— Nej, sa Hillman.

Han var litet enstavig och gick mest i vägen i köket. Han hade en mycket påträngande känsla av att han borde tala med förste kriminalassistent Örgren. Det var långtifrån lämpligt att undanhålla honom Viktor Beckmans pistol och en del annat i den vägen. Men det var onekligen litet marigt att göra det och att samtidigt hålla Ann utanför. Förbannat marigt.

— Vad står det i kvällstidningarna? frågade han Freddy.

— Viktor hade spelat poker hos en bekant som bor på Nybrogatan, sa Freddy. Viktor vann rätt bra, och polisen prövar möjligheten att någon följt efter honom för att plocka av honom pengarna. Gräl och så vidare. En av herrarna har visst litet svårt att förklara vad han hade för sig på natten.

— Full, tog ett fruntimmer på Nybrogatan och är rädd för skandalen, föreslog Hillman dystert.

Örgren skulle av allt att döma vara synnerligen arg och blodtörstig. Enda chansen var att slänga till honom något slags nytt spår.

— Hann jag berätta om det där papperet som Kajsa hittade i papperskorgen? frågade Freddy.

— Papperet?

Freddy berättade om de två orden på det pappersark som fru Arvidsson häftigt knycklat ihop och slängt i korgen. **Krukan går...**

— Det var som tusan, sa Hillman. Vad ska det betyda? Vem hade tillfälle att skriva det?

— Eriksson, Olga och Hans, sa Freddy. Och det troliga är att då Kajsa kom tillbaka till sitt skrivbord efter allt ståhejet i lunchrummet, så var papperet försvunnet! Det hade inte blåst ner och gömt sig någonstans. **Någon hade tagit det.**

Ann flämtade.

Jo du, sa Hillman. Din gamla arbetsplats är numera rena eldoradot för en detektiv. Hade Kajsa någon teori om vem som hade gjort det?

— Hon gissade på Hans. Det kan i alla fall inte vara Eriksson som tog papperet, för enligt vad Olga sa hade han givit sig iväg en god stund före fyra. Strax innan Arnold lämnade kontoret. Alltså innan det över huvud taget hände något med fru Arvidsson. Och vad Tore Brandt beträffar så kan det inte vara han, för han hjälpte fru Arvidsson, höll henne och så där.

Med hjälp av Ann satte han fram maten på bordet, och de slog sig ned, men utan någon större entusiasm: de trassliga frågorna höll aptiten borta.

— Krukan går, sa Hillman fundersamt. Det är vad man skriver för att oroa någon. Det kan vara ett elakt skämt men också höra hemma i någon slags utpressning.

— Just det, den där eventuella kassabristen, påpekade Freddy.

— Men varför slå henne i skallen? Det borde ha varit fru Arvidsson som slog till någon! I vilken ordning var dom borta och smusslade vid hennes skrivbord? Eriksson först och sen Hans och sen Olga?

— Just det.

— Vad vet du om Olga, Ann?

— Nyfiken, sa Ann. Om hon såg Hans skriva något på fru Arvidssons maskin så gick hon säkert dit så fort hon hann och tittade efter.

— Men varför skulle Hans? Jo, visst tusan! Vi får inte glömma den där som ringde honom på morgonen efter mordet då inga var inne hos honom, människan som han var bekant och vänlig med men som gjorde honom så oroad och bekymrad. Fru Arvidsson? Men att först hota och sen slå, och ..

Det ringde på telefonen. Kajsa, tänkte han.

— Varför inte? sa Freddy. Hotade, fann det angeläget med grövre medel, och sedan angeläget att skaffa undan det synliga hotet.

Hillman tog luren. Doktor Renell hade ätit färdigt.

(Forts.)